

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)

ปริญญา

คหกรรมศาสตรศึกษา

อาชีวศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ
ในกรุงเทพมหานคร

Factors Related to Thai - Food Consumption Behavior of Public University
Students in Bangkok Metropolis

นามผู้วิจัย นางสาวเกษรินทร ดีอำมาตย์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชีพสุมน รังสยาธร, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นฤมล สราธพันธุ์, ศศ.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สุรัชย์ จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญจนา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน
กรุงเทพมหานคร

Factors Related to Thai - Food Consumption Behavior of Public University Students
in Bangkok Metropolis

โดย

นางสาวเกษรินทร์ คีอำมาตย์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา)
พ.ศ. 2552

เกษรินทร ดีอำมาตย์ 2552: ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของ
นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(คหกรรมศาสตรศึกษา) สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา ภาควิชาอาชีพศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิพสุมน รังสยาธร, Ph.D.

138 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิต
นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร และ 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภค
อาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
จำนวน 450 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคสแควร์ โดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาเพศหญิง
และเพศชายเท่ากัน มีรายได้เฉลี่ย 5,606.11 บาท มากกว่าครึ่งอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีจำนวน
สมาชิก 2-4 คน เกือบหนึ่งในสามบิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมารดามีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา

ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย พบว่า ขึ้นการเกิดความต้องการ นิสิต
นักศึกษาส่วนใหญ่ (95.5%) ซื้ออาหารไทยเพราะหาซื้อง่าย ขึ้นการแสวงหาข้อมูล ได้รับข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ (85.8%) ขึ้นการประเมินทางเลือก ซื้ออาหารไทยโดย
พิจารณาจากรสชาติ (97.6%) ขึ้นการตัดสินใจซื้อ ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ (96.3%)
ขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีจะกลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก
(90.7%)

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาของมารดา
มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการแสวงหาข้อมูล ขึ้นการประเมิน
ทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Ketsarinton Deeammay 2009: Factors Related to Thai - Food Consumption Behavior of Public University Students in Bangkok Metropolis. Master of Arts (Home Economics Education), Major Field: Home Economics Education, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Assistant Professor Shiepsumon Rungsayatorn, Ph.D. 138 pages.

The purposes of this study were to investigate: 1) Thai - food consumption behavior of public university students in Bangkok Metropolis, and 2) factors related to Thai - food consumption behavior of public university students in Bangkok Metropolis. Data were collected, using a questionnaire, from 450 sampled students. Data analysis comprised percentage, mean and Chi-square; using computer program. The findings revealed that there were male and female respondents in equal number. The average income was 5,606.11 baht. More than half of the students resided with parents in family of 2-4 members. Nearly one third of their fathers held bachelor degree, while their mothers had primary school education background.

The students indicated that their Thai - food consumption behavior in all stages were as follows: 1) Felt need: most of them (95.5%) consumed Thai - food because of convenient purchase; 2) Information search: most of them (85.5%) received Thai - food information from television; 3) Evaluation: almost all of them (97.6%) consumed Thai - food concerning flavorful; 4) Purchase decision: most of them (96.3%) consumed Thai - food because of tastiness; 5) Post purchase feeling: most of them (90.7%) reconsumed Thai - food that they were satisfied.

The association between personal factors and Thai - food consumption behavior was found that mothers' education level was associated with information search and evaluation statistically significant at the .05 level.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จีพสุมน รังสยาธร ที่ได้เวลาอันมีคุณค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ คอยให้กำลังใจและประสิทธิ์ประสาทวิชาต่างๆ ให้กับผู้วิจัยตลอดการศึกษาระดับปริญญาโท ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล ศรราชพันธุ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ประธานสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. อภิญา หิรัญวงษ์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ นัฏราภรณ์ ที่ได้เวลาอันมีค่าเพื่อการสอบของผู้วิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และได้กรุณาแนะนำแก้ไข วิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจและให้คำแนะนำในการ ปรับปรุง แก้ไข แบบสอบถามที่ใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบคุณนิสิตนักศึกษาที่กรุณาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการงานวิจัยครั้งนี้ อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ และบุคคลในครอบครัวทุกคนที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้ กำลังใจตั้งแต่ต้นจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ คุณความดี ประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ นี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดามารดา และอาจารย์ ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษามาอย่างดีตลอดมา

เกษรินทร์ ดีอำมาตย์

ตุลาคม 2552

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	5
พฤติกรรมผู้บริโภค	5
อาหารไทย	11
กรอบแนวคิดการวิจัย	24
สมมติฐานการวิจัย	24
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การสร้างและทดสอบเครื่องมือ	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	31
ผลการวิจัย	31
ข้อวิจารณ์	96
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	104
สรุปผลการวิจัย	104
ข้อเสนอแนะ	115
 เอกสารและสิ่งอ้างอิง	 117
 ภาคผนวก	 123
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์	124
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม	128
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	130
 ประวัติการศึกษาและการทำงาน	 138

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร	33
2	พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การเกิดความต้องการ	35
3	พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การแสวงหาข้อมูล	37
4	พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การประเมินทางเลือก	39
5	พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การตัดสินใจซื้อ	41
6	พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: ความรู้สึกหลังการซื้อ	44
7	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายขั้นตอน	47
8	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	51
9	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายขั้นตอน	54
10	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	59
11	ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายขั้นตอน	64
12	ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายชั้นตอน	73
14	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	77
15	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายชั้นตอน	79
16	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	83
17	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายชั้นตอน	87
18	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	91
19	สรุปปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร	95

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ	6
2	กรอบแนวคิดการวิจัย	24

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และการบริโภคอาหารของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในเขตเมืองที่มีวิถีชีวิตต้องเร่งรีบมากขึ้น ผนวกกับสังคมในยุคไร้พรมแดนก่อให้เกิดการรับรู้ข่าวสารอย่างรวดเร็วและหลากหลาย ส่งผลต่อกลไกสำคัญของการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม กล่าวคือ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของคนไทยส่วนใหญ่แปรเปลี่ยนไปจากอดีต ต้องการอาหารที่ทำงานรวดเร็ว และสะดวกมากยิ่งขึ้น (กรรณิการ์ นิติอักษรธรรม, 2547: 1) โดยเฉพาะอาหารฟาสต์ฟู้ด อันเป็นลักษณะของวัฒนธรรมการบริโภคของชาวตะวันตก ในช่วงเริ่มแรกสำหรับในประเทศไทย นั้น อาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดเป็นอาหารที่บริโภคกันในกลุ่มนักธุรกิจชาวต่างชาติ และกลุ่มที่เคยพักอาศัยในต่างประเทศแล้วค่อยๆ ขยายไปสู่กลุ่มวัยรุ่นในประเทศ จนกลายเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง (ชนุตร ชาญวิรวงศ์, 2541: 3) ในขณะที่รัฐบาลได้มีการส่งเสริมให้ประเทศไทย เป็นครัวโลกเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารไทยส่งไปบริการคนทั่วโลก แต่มีข้อมูลที่น่าตกใจว่าเด็กวัยรุ่นไทยส่วนใหญ่กลับนิยมอาหารฟาสต์ฟู้ดตะวันตก เป็นความตรงกันข้ามที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง (บิสิเนสไทย, 2546)

กองโภชนาการ กรมอนามัย ได้สำรวจพฤติกรรมการบริโภคอาหารของวัยรุ่นไทย พบว่า วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อายุระหว่าง 12-18 ปี จำนวนร้อยละ 55.7 ชอบกินอาหารฟาสต์ฟู้ดแบบตะวันตก โดยอาหารที่ชอบมากที่สุด คือ พิซซ่า ไก่ทอด และแฮมเบอร์เกอร์ วัยรุ่นร้อยละ 35 ดื่มน้ำอัดลมเป็นประจำ และมีวัยรุ่นเพียงร้อยละ 20 เท่านั้นที่ชอบกินขนมไทย ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า วัยรุ่นไทย นิยมกินอาหารฟาสต์ฟู้ดตะวันตก มากกว่าอาหารไทย และมากกว่าร้อยละ 50 (บิสิเนสไทย, 2546) จึงเป็นเหตุทำให้ร่างกายได้รับคุณค่าทางอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ความต้องการอาหารขึ้นอยู่กับร่างกายของแต่ละบุคคล เพศ และวัย เพื่อให้ร่างกาย สมบูรณ์แข็งแรง จึงต้องรับประทานอาหารให้ครบ และให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม เมื่อร่างกายไม่ได้รับอาหารที่ครบถ้วน จะทำให้ร่างกายไม่สามารถเจริญเติบโตได้อย่าง

เต็มที่ อาหารหมู่ต่างๆ จะทดแทนกันไม่ได้ นอกจากจะรับประทานอาหารหมู่เดียวกันเท่านั้น การรับประทานอาหารเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือรับประทานอาหารเฉพาะที่ตนชอบเป็นเวลานานๆ จะทำให้ร่างกายขาดสารอาหารอื่นๆ ไปด้วย ดังนั้น การรู้จักเลือกรับประทานอาหารให้ถูกส่วนครบ 5 หมู่ จึงเรียกได้ว่ากินอาหารถูกหลักโภชนาการ (กองโภชนาการ กรมอนามัย, 2549)

เนื่องด้วยนิสิตนักศึกษากำลังอยู่ในช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวล้วนมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารอย่างมาก จึงมีความต้องการพลังงานและสารอาหารที่ค่อนข้างสูง จึงควรส่งเสริมให้กินอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ และแต่ละหมู่ให้มีความหลากหลายในปริมาณที่พอกับความต้องการของร่างกาย และการประกอบกิจกรรม (กระทรวงสาธารณสุข, 2550) เป็นที่ยอมรับว่าภาวะโภชนาการที่ดีนั้นเป็นฐานของสุขภาวะอนามัยที่แข็งแรงสมบูรณ์ที่มีผลต่อการศึกษาเล่าเรียน (ศิริลักษณ์ สิ้นขวาลัย, 2533)

คำกล่าวที่ว่า “อาหารคือตัวเรา” เป็นคำกล่าวที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะอาหารไม่เพียงแต่นำไปประกอบเป็นส่วนต่างๆ ของร่างกายเท่านั้น แต่ยังทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างเป็นสุข ถ้ามีภาวะโภชนาการที่ดี (หมายถึงการกินที่ถูกต้อง) แต่ถ้าหากกินอาหารไม่ถูกหลัก จะทำให้เกิดภาวะโภชนาการเกิน ก็จะเกิดปัญหา เช่น โรคอ้วน เบาหวาน หัวใจขาดเลือด มะเร็ง ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งล้วนแต่เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย และเสียชีวิตได้ ปัญหาทางด้านโภชนาการของคนไทยนั้นเกิดจากหลายสาเหตุ แต่หนึ่งในสาเหตุสำคัญคือ คนไทยส่วนมากยังไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมกินอาหารที่ถูกต้อง (ทองหยอด, 2548)

อาหารไทยเป็นอาหารเพื่อสุขภาพอย่างแท้จริง นอกจากจะให้คุณค่าทางโภชนาการที่จำเป็นต่อร่างกายอย่างครบถ้วนแล้ว ยังมีสรรพคุณทางยาและสมุนไพร ในแง่ความสมดุลของสารอาหารที่ได้รับจากอาหารไทยในแต่ละมื้อจะได้คุณค่าทางสารอาหารครบ 5 หมู่ มีไขมันต่ำ แต่มีใยอาหาร แบบต้ม นึ่ง ย่าง ทอดหรือผัด ลักษณะอาหารไทยดังกล่าวจะทำให้คนกินอาหารไทยเป็นประจำมีภาวะโภชนาการและสุขภาพดี การปรับพฤติกรรมของคนไทยให้หันกลับมากินอาหารไทยจึงน่าเป็นทางออกสำคัญอีกทางหนึ่งที่สังคมไทยในยุคปัจจุบันต้องใส่ใจและเริ่มรณรงค์กันอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2548)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยเป็นอย่างไรและมีปัจจัยอะไรบ้างที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยที่ถูกต้อง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริม และเผยแพร่การบริโภคอาหารไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยที่ถูกต้อง
2. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริม และเผยแพร่การบริโภคอาหารไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเชิงประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยปิดของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเดิม ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 เท่านั้น

ขอบเขตเชิงเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ศึกษาเฉพาะปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษาเท่านั้น

นิยามศัพท์

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ศัพท์บางคำที่มีความหมายและขอบเขตจำกัดดังนี้

“พฤติกรรมการบริโภค” หมายถึง พฤติกรรมการตัดสินใจในการรับประทานอาหารไทย ซึ่งมีการใช้ขั้นตอนในการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การเกิดความต้องการ การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ ความรู้สึกหลังการซื้อ

“ปัจจัย” หมายถึง สาเหตุหรือองค์ประกอบต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ รายได้ของนิสิต สภาพการอยู่อาศัย ขนาดครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

“อาหารไทย” หมายถึง อาหารที่เป็นกับข้าว รับประทานร่วมกับข้าวสวย และมีอาหารบางอย่างที่สามารถรับประทานเป็นอาหารว่าง และเป็นขนมหวานได้ หรือที่เรียกกันว่าขนมไทย ฉะนั้น อาหารไทยจึงรวมไปถึงอาหารคาว อาหารหวาน และอาหารว่าง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ทำการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น พฤติกรรมผู้บริโภค และอาหารไทย

พฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริโภคแสดงออก ในการสืบเสาะค้นหาซื้อ ใช้ ประเมิน และกำจัด (Dispose) สินค้าและบริการ ที่คาดหวังว่าจะ สนองตอบความต้องการด้วยความพึงพอใจ (สุภาพ นัฏราภรณ์ และ พูนศิริ วัจนะภูมิ, 2545: 55)

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมซึ่งบุคคลทำการค้นหา การซื้อ การใช้ การประเมินผล และใช้จ่ายในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะต้องตอบสนองความต้องการของ เขา (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2538)

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้บริการ โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องมีการตัดสินใจทั้งก่อนและหลังการกระทำดังกล่าว (สุกร เสรีรัตน์, 2545: 6)

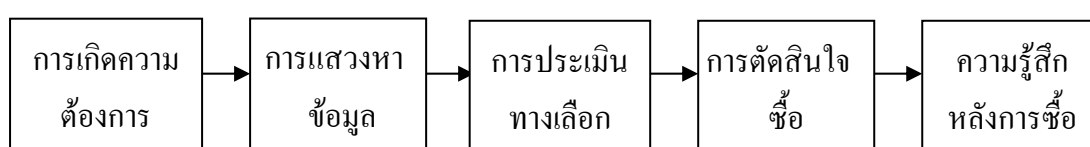
พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปฏิบัติการที่เกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับ และการใช้สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระบวนการต่างๆ ของการตัดสินใจซึ่งเกิดก่อน และเป็นตัวกำหนดปฏิบัติการต่างๆ เหล่านั้น (อดุลย์ จาตุรงค์กุล, 2543: 5)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการ สืบเสาะค้นหาในการซื้อ การใช้สินค้า และการบริการ ที่คาดหวังว่าจะสนองตอบความต้องการ

ด้วยความพึงพอใจ โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องมีการตัดสินใจทั้งก่อนและหลัง ซึ่งจะมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำ เพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นส่วนตัว

พฤติกรรมผู้บริโภคกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ

พฤติกรรมในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ คือ (ดำรงศักดิ์ ชัยสนิทธิ และ ก่อเกียรติ วิริยะเกียรติพัฒนา, 2543)

ภาพที่ 1 พฤติกรรมในการตัดสินใจซื้อ

ที่มา: ดำรงศักดิ์ ชัยสนิทธิ และ ก่อเกียรติ วิริยะเกียรติพัฒนา (2543: 13)

1. การเกิดความต้องการ (Felt Need) เป็นขั้นแรกสุดของกระบวนการตัดสินใจซื้อ เป็นขั้นที่ผู้บริโภคมีความต้องการผลิตภัณฑ์นั้นๆ ความต้องการนี้อาจเกิดขึ้นจากตัวกระตุ้นต่างๆ เช่น ความหิว ความอยากได้ ความมีหน้ามีตา ฯลฯ ความต้องการของผู้บริโภคเกิดขึ้นได้จากสาเหตุต่างๆ ดังนี้

- การหมดไปของสิ่งที่มีอยู่ สินค้าบางอย่างใช้แล้วหมดไปก็就会有การซื้อมาทดแทน
- สภาพของครอบครัวที่เปลี่ยนไป เนื่องจากจำนวนของสมาชิกมีการเปลี่ยนแปลง

อยู่เสมอ เป็นผลทำให้ความต้องการสำหรับครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป

- วิธีการหรือความพยายามทางการตลาดต่างๆ เช่น การโฆษณา การจัดแสดงสินค้า

ณ จุดขาย และการขายโดยใช้พนักงาน เป็นต้น มักจะชี้ให้ผู้บริโภคได้เห็นว่าสินค้าที่มีอยู่ยังไม่ดีพอ จึงต้องการสิ่งใหม่ๆ มาสนองความพึงพอใจ

โดยผลงานวิจัยสนับสนุน กุลวดี รัศมีวิจารณ์ (2539) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า เหตุผลของการเลือกซื้อสินค้าส่วนใหญ่จะซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าเหตุผลอื่นๆใด

- 2. การแสวงหาข้อมูล (Information Search)** เมื่อต้องการผลิตภัณฑ์แล้วผู้บริโภคจะพยายามหาแสวงหาความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากแหล่งต่างๆ 4 แหล่ง คือ
- 2.1 ข้อมูลจากบุคคลที่อยู่แวดล้อม เช่น เพื่อน ครอบครัว เพื่อนบ้าน ผู้ใกล้ชิด ฯลฯ
 - 2.2 ข้อมูลจากสื่อโฆษณา เช่น โฆษณาทางโทรทัศน์ และวิทยุ ฯลฯ
 - 2.3 ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลสาธารณะ เช่น สื่อสารมวลชนประเภทบทความข่าวสารที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นั้นๆจากหน่วยงานของรัฐ หรือ บทความวิจารณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นั้นๆ
 - 2.4 ข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์ เช่น เพื่อนและญาติ ผู้ที่เคยบริโภคสินค้านั้นมาแล้ว

ผลงานวิจัยของ กรรณิการ์ นิตติภยธรรม (2547) พบว่านิสิตเกือบทั้งหมด (98%) มีพฤติกรรมการได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพจากโทรทัศน์ อาจสืบเนื่องมาจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่คนแสวงหาข่าวสารกันมาก ส่วนใหญ่คนจะติดตามรายการต่างๆ เพื่อผ่อนคลายความเครียดในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยธิดา ลิขิตถาวร (2545) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมดื่มยูเอชทีในกรุงเทพมหานครพบว่า สื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อนมมากที่สุด คือโทรทัศน์

3. การประเมินทางเลือก (Evaluation) ผู้บริโภคเปรียบเทียบทางเลือกตามกำลังความสามารถเท่าที่ตนจะมีศักยภาพทำได้ การตัดสินใจเลือก ผู้บริโภคตั้งใจจะซื้อตามที่พิจารณาไว้ในที่สุด จากงานวิจัยของ ปัญญา สรเสริมสมบัติ (2541) พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่เลือกซื้อกาแฟกระป๋องยี่ห้อต่างๆ โดยพิจารณาจาก รสชาติ คุณภาพ ความสะดวกในการซื้อ สถานที่จำหน่ายในการซื้อ ได้แก่ร้านสะดวกซื้อทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ นิตติภยธรรม (2547) พบว่า นิสิตซื้ออาหารเพื่อสุขภาพจาก ห้างสรรพสินค้า หรือซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ เช่น เซเว่นอีเลฟเว่น ร้านค้าใกล้บ้าน และตลาดสด อาจเนื่องมาจากห้างสรรพสินค้าหรือร้านสะดวกซื้อ มีการจัดวางสินค้าที่ดี มีระเบียบเป็นหมวดหมู่ในสินค้าแต่ละประเภท ทำให้สะดวกต่อการหยิบจับ อีกทั้งทำเลที่ตั้งสะดวกในการเดินทาง

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) หลังจากผ่านการประเมินทางเลือกแล้ว ผู้บริโภคก็ต้องตัดสินใจซื้อ โดยเลือกตรา หรือยี่ห้อที่ตนชอบมากที่สุด ดังนั้นการตัดสินใจซื้อจะเกิดขึ้นหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับ ความตั้งใจซื้อ สถานการณ์ในขณะตัดสินใจ และระยะเวลาที่ใช้สำหรับตัดสินใจ

ความตั้งใจ เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การซื้อจริงโดยพิจารณาข้อดีของตราสินค้า คุณภาพ และผลประโยชน์ทั้งหมดของสินค้า เพื่อเปรียบเทียบกัน และสรุปเป็นแนวทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการ

สถานการณ์ในขณะที่ตัดสินใจ มีอยู่ 5 ประการ คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ลักษณะของตัวบุคคล เงื่อนไขการซื้อ การตั้งใจไปเดินซื้อ และขึ้นอยู่กับสภาพของอารมณ์

ระยะเวลาที่ใช้สำหรับตัดสินใจ เป็นสิ่งสุดท้ายที่ต้องตัดสินใจ การเลือกซื้อสินค้าอาจใช้เวลาเป็นปี หรือตัดสินใจเลือกซื้อแบบฉาบพลันก็ได้

จากผลงานวิจัยของ สุพรรณิ แยมส์ (2545) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกบริโภคผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีเขตจตุจักร พบว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจบริโภคผักปลอดสารพิษ คือ การคำนึงถึงสุขภาพร่างกายของตนเองและสมาชิกในครอบครัว และสาเหตุสำคัญที่ทำให้แม่บ้านที่เคยบริโภคผักปลอดสารพิษ ตัดสินใจเลือกบริโภคผักปลอดสารพิษ คือ ผักปลอดสารพิษมีราคาแพง

5. ความรู้สึกหลังซื้อ (Post Purchase Feeling) เมื่อผู้บริโภคซื้อสินค้านั้นๆ ไปใช้แล้ว ได้ผลตามที่คาดไว้ ย่อมทำให้ผู้บริโภคมีทัศนคติที่ดีต่อตราหอนั้นๆ มากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าใช้แล้วไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง เขาย่อมมีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อตราหอนั้นๆ ทฤษฎีที่ว่าด้วยความกังวลหลังการซื้อจะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ คือ ภายหลังการตัดสินใจที่สำคัญหรือไม่อยาก ภายหลังจากการถูกบังคับให้พูดหรือทำในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับทัศนคติ ความคิดเห็น หรือความเชื่อที่มีอยู่ และภายหลังที่ได้รับข้อมูลที่ไม่ตรงกับที่มีอยู่ จากงานวิจัยของ พรพิมล เผ่าภูริ (2546: 168) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าไทยของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า นิสิต นักศึกษามีกระบวนการหลังการซื้อ 3 ลำดับแรก คือ เมื่อใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าไทยแล้วพบว่ามีปัญหา จะไม่กลับไปซื้อผลิตภัณฑ์นั้นอีก ถ้าพบว่าผลิตภัณฑ์ผ้าไทยชนิดนั้นใช้ได้ดีจะกลับไปซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไทยประเภทอื่นๆ อีก และเมื่อใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าไทยแล้วพบว่าดีจะกลับไปซื้ออีก

ปัจจัยส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บริโภค

ปัจจัยส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บริโภค ประกอบด้วย อายุ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจ และวิถีทางการดำเนินชีวิต จากคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ทำให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากคนอื่น ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบไปด้วย เพศ รายได้ของนิสิต สภาพการอยู่อาศัย ขนาดครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

เพศ เพศหญิงและเพศชายมีความชอบและความสนใจแตกต่างกัน เพศหญิงมีความถี่ในการบริโภคมากกว่าเพศชาย อาจเนื่องมาจากเพศหญิงเป็นเพศที่ค่อนข้างที่จะพิถีพิถันกับการเลือกรับประทานอาหารมากกว่าเพศชาย (ชนุคร ชาญวิวงศ์, 2541: 63) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรรณิการ์ นิดอภัยธรรม (2547: 108) ที่พบว่า เพศมีความสัมพันธ์พฤติกรรมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพของนิสิต ด้านประเภทของอาหารเพื่อสุขภาพ กล่าวคือ นิสิตเพศหญิงรับประทานผักกินผล และผักกินราก มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตเพศชาย และผลการศึกษาของ ชิตฤทัย อัมมายะสุนทร (2544) พบว่า เพศเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสำคัญกับการเลือกบริโภคอาหารจานเดียวบางประเภท

รายได้ของนิสิต รายได้เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจในการเลือกซื้ออาหารชนิดต่างๆ ที่มีขายในชุมชนมาบริโภค แต่การมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีไม่จำเป็นว่าบุคคลนั้นๆ จะมีบริโภคนิสัยที่ดีเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ทางโภชนาการ ค่านิยม และความเชื่อด้านอาหารด้วย (จิตพร เฟิงวัน, 2549: 22) จากการศึกษาของ พรพิมล เผ่าภูรี (2546: 171) พบว่า ราคาแตกต่างกันตามประเภทของผลิตภัณฑ์ มีส่วนจูงใจให้นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป บริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าไทยในระดับมาก มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 5,000 บาท และต่ำกว่า

สภาพการอยู่อาศัย การพักอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ถ้านิสิตนักศึกษาพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ บุคคลเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ แต่ถ้าพักอาศัยคนเดียวการตัดสินใจซื้อจะเป็นอิสระมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล เผ่าภูรี (2546: 179) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ญาติหรือผู้ปกครอง เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไทยด้วยความสุขทางใจมีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ กรรณิการ์

นิตติภัยธรรม (2547: 103) พบว่า นิสิตที่อาศัยอยู่กับเพื่อน พักคนเดียว หรืออยู่หอพัก ไม่รับประทานข้าวซ้อมมือหรือข้าวกล้อง และขนมที่ทำจากข้าวแป้งไม่ขัดสีมีสัดส่วนสูงกว่านิสิตที่อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติหรือผู้ปกครอง และพี่หรือน้อง อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับบิดา มารดา จะมีอิสระในการเลือกอาหารมาบริโภคเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะบริโภคอาหารนอกบ้าน

ขนาดครอบครัว ขนาดของครอบครัวมีผลต่อรายได้ จำนวนคนที่มีอยู่ในครอบครัว จะมีผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของอาหารที่บริโภค กล่าวคือ ถ้ารายได้คงที่แต่ขนาดของครอบครัวใหญ่ขึ้น อาหารที่รับประทานจะเป็นอาหารราคาถูก ดังนั้นการที่ขนาดครอบครัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่รายได้ของครอบครัวคงที่ย่อมมีผลต่อการเลือกบริโภคอาหารโดยเน้นปริมาณอาหารให้เพียงพอต่อการบริโภคมากกว่าเน้นคุณค่า หรือประโยชน์ของอาหารที่มีต่อร่างกาย (กรรณิการ์ นิตติภัยธรรม, 2547: 14) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ จูดิพร เพ็งวัน (2549: 22) ที่พบว่า ขนาดของครอบครัว หรือจำนวนของคนที่อยู่ในครอบครัว มีผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของอาหารที่คนในครอบครัวนั้นรับประทาน ครอบครัวใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวหลายคนจะเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารสูง แต่คิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อคนน้อย รายได้ส่วนใหญ่มักจะไปในเรื่องอาหารการกิน ทำให้ค่าใช้จ่ายในเรื่องอื่นๆ ต้องลดลงตามส่วนกัน

การศึกษาของบิดามารดา ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ (อุทัยรัตน์ ยี่สุนเทศ, 2546: 13) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผล การศึกษาของ ชนุศร ชาญวิรวงศ์ (2541: 63) ที่พบว่า คนที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความถี่ในการบริโภคมากกว่าคนที่มีการศึกษาดำกว่า ซึ่งอาจเนื่องมาจากระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้โอกาสและความสนใจในการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องของวัฒนธรรม การบริโภคอาหาร

อาหารไทย

อาหารไทย เป็นอาหารประจำของชนชาติไทย ที่มีการสั่งสมและถ่ายทอดมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีต จนเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ ถือได้ว่าอาหารไทยเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่สำคัญของไทย ขณะที่อาหารพื้นบ้าน หมายถึง อาหารที่นิยมรับประทานกันเฉพาะท้องถิ่น ซึ่งเป็นอาหารที่ทำขึ้นได้ง่าย โดยอาศัยพืชผักหรือเครื่องประกอบอาหารที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีการสืบทอดวิธีปรุง และการรับประทานต่อๆ กันมา (วิกิพีเดีย, 2550)

ดังนั้นอาหารไทย จึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีทั้งอาหารไทยในวังที่เป็นเครื่องเสวยของพระเจ้าแผ่นดิน เจ้านายชั้นสูง ที่มีการปรุงแต่งอย่างประณีตบรรจง อาหารคาว และหวานแต่ละอย่างต้องใช้เวลาในการทำมาก อาหารเหล่านี้นอกจากจะเป็นอาหารเพื่อกินให้อิ่มแล้ว ยังเป็นอาหารตาอีกด้วย เพราะมีความสวยงามทั้งรูปลักษณ์และสีสันทันที่วิจิตรบรรจงหาชาติใดเสมอเหมือน นอกจากอาหารไทยในวังแล้วยังมีอาหารไทยพื้นบ้านของชาวบ้านทั่วไป การปรุงแต่งอาหารคาวหวานแต่ละอย่างจะใช้เวลาในการทำแต่ละอย่างไม่มากเท่าอาหารที่ทำกันในวัง แต่ก็ยังต้องใช้เวลาเหมือนกัน แม้บ้านสมัยก่อนมีเวลามากไม่ต้องทำงานนอกบ้านเหมือนปัจจุบันและอาหารคาวหวานแต่ละชนิดก็มีวิธีการปรุงแตกต่างกันออกไป ทั้งลักษณะสีสันทันและรสชาติทำให้ชวนรับประทาน มีการประกอบอาหารทั้งวิธีง่ายและวิธีการประณีตสลับซับซ้อนต่างไปจากชนชาติอื่นๆ วัฒนธรรมการกินของคนไทยได้รับอิทธิพลจากสภาพภูมิประเทศที่อยู่ในเขตร้อนแถบมรสุม มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนมีชีวิตสงบ ร่มเย็น อยู่ดีกินดีมีพืชพันธุ์ธัญญาหารหลากหลายชนิด บรรพบุรุษได้สร้างสมประเพณีการกินอยู่ การปรุงแต่งอาหาร และการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และพัฒนามาจนถึงปัจจุบัน จนเป็นประเพณีนิยมในชนชาติมีลักษณะเฉพาะตัว หมายถึงลักษณะรูป รส กลิ่น สี ที่มีเฉพาะตัว ไม่เหมือนอาหารของชาติอื่น เช่น มีหลายรสรวมกัน และหลายชนิดที่มีรสเผ็ดนำ มีหลายกลิ่น แต่ละชนิดมีกลิ่นเฉพาะอย่าง รูปร่างหน้าตามีรูปแบบหลากหลายและผิวสัมผัสต่างกันออกไป (สมาน ดอกกุหลาบ, 2546 ข อ้างถึง ประพนธ์ คำานพานิษฐ์, 2533)

ประเภทของอาหารไทย

อาหารไทยเป็นที่นิยมแพร่หลายอย่างรวดเร็วมาก นอกจากรสชาติอร่อย ตกแต่งอย่างประณีตสวยงามยังมีลักษณะพิเศษ คือ มีกลิ่นหอม ความหอมในอาหารไทยจะต้องมีเครื่องปรุงที่เหมาะสม โดยทั่วไปมักประกอบด้วยรสเข้มข้น เค็ม หวาน เปรี้ยว เผ็ด มัน ขม และรสชาติอาหารแต่ละอย่างก็จะเป็นรสชาติเฉพาะตัว (ราตรี วิสุทธารมณ, 2535)

1. รสเค็ม ได้จากน้ำปลาเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารไทย จะขาดน้ำปลาไม่ได้เลย เห็นได้จากเวลาที่จะรับประทานอาหารจะต้องมีถ้วยน้ำปลาเล็กๆ รวมอยู่ในสำรับอาหารด้วย

2. รสหวาน ได้จากน้ำตาลทรายเป็นส่วนมาก โดยทั่วไปอาหารของชาติอื่นๆ นอกจากอาหารไทยแล้วมีเพียงน้ำตาลทรายเท่านั้นที่ให้ความหวาน ในขณะที่อาหารไทยมีน้ำตาลอื่นๆ ให้เลือกหลายชนิด เช่น น้ำตาลมะพร้าว น้ำตาลโตนด น้ำตาลงับ น้ำตาลทรายแดง รสหวานของอาหารจึงไม่ได้มาจากความหวานของน้ำตาลทรายเพียงอย่างเดียว

3. รสเปรี้ยว นอกจากจะได้จากน้ำส้มสายชูแล้วยังได้จากมะนาว โดยที่ใช้กันมากในประเทศอื่นๆ แต่ในขณะเดียวกันก็ได้มี ความเปรี้ยวที่ได้จากน้ำส้มมะขามเปียก น้ำมะกรูด หรือน้ำส้มซ่า แล้วยังได้จากยอดมะขามอ่อน มะดัน

4. รสเผ็ด อาหารไทยมีรสชาติเผ็ดกว่าอาหารชาติอื่นๆ ซึ่งความเผ็ดในอาหารไทยที่ได้จากพริกชี้หนู และพริกชี้ฟ้าสด แล้วอาหารบางชนิดได้รสชาติจากพริกแห้ง หรือพริกกั่วป่นอีกด้วย

5. รสมัน อาหารไทยได้ความมันจากกะทิมากกว่าอย่างอื่น เช่น แกงเผ็ดทั้งหลาย ยิ่งกะทิข้นมากเพียงใดความมันก็จะเพิ่มขึ้นมากเพียงนั้น

6. รสขม รสขมที่อยู่ในพืชมีหลายชนิด พืชที่มีรสขมมักใช้เป็นยาเจริญอาหารกระตุ้นน้ำย่อย

อาหารคาว

อาหารไทยที่เป็นอาหารคาวแบ่งได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ ประเภทแกง ประเภทผัด ประเภทต้ม ประเภทเครื่องจิ้ม ประเภทยำและพล่า (กอบแก้ว นาจพนิจ, 2542)

1. ประเภทแกง

อาหารไทยประเภทแกง เป็นอาหารคาวประเภทน้ำ มีทั้งแบบใส่กะทิ และไม่ใส่กะทิ แกงประเภทที่ใส่กะทิ เช่น แกงเผ็ด แกงฉู่ฉี่ แกงพะแนง แกงเขียวหวาน แกงกะหรี่ แกงมัสมั่น แกงคั่ว แกงคั่วส้ม แกงประเภทที่ไม่ใส่กะทิ เช่น แกงป่า แกงส้ม แกงเลียง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ทัศนีย์ โรจนไพบูลย์, 2546)

1.1 แกงเผ็ด เป็นอาหารคาวที่ประกอบด้วยเครื่องแกงที่เผ็ดร้อน จะมีเครื่องปรุงที่ประกอบไปด้วยสมุนไพร ได้แก่ พริกแห้ง ข่า ตะไคร้ ผิวมะกรูด กระเทียม หัวหอม และพริกไทย เป็นต้น แกงเผ็ดบางชนิดจะเพิ่มเครื่องเทศ เช่น ลูกผักชี ยี่หระ กานพลูคั่ว และผงกะหรี่ลงไปด้วย หรือเปลี่ยนจากพริกแห้งเป็นพริกสดก็ได้

1.2 แกงคั่ว เป็นแกงที่ใช้น้ำพริกแกงเผ็ด บางครั้งจะเพิ่มกระชายเข้าไปด้วย แกงคั่วเป็นแกงเผ็ดที่ต้องใส่กะทิ แกงคั่วที่ไม่ใส่กระชาย ได้แก่ แกงคั่วสับปะรด แกงอ่อมมะระ แกงคั่วที่ใส่กระชาย ได้แก่ แกงอ่อมใบยอ แกงจี๋เหล็ก

1.3 แกงคั่วส้ม เป็นแกงกะทิที่มีรสเปรี้ยว เครื่องแกงที่ใช้ คือ น้ำพริกแกงคั่ว รสเปรี้ยวของแกงได้จากมะนาว น้ำส้มมะขาม หรือน้ำมะกรูด เช่น แกงเทโพ แกงคั่วส้มหน่อไม้ดอง

1.4 แกงฉู่ฉี่ เป็นแกงที่มีน้ำน้อย ส่วนผสมของเครื่องแกง คือ น้ำพริกแกงเผ็ด ได้รสหวานจากกะทิ โรยหน้าด้วยพริกชี้ฟ้า และใบมะกรูดหั่นฝอย และราดด้วยหัวกะทิ เช่น ฉู่ฉี่ปลา ฉู่ฉี่กุ้ง ฉู่ฉี่ปลาหมึก

1.5 แกงแพนง เป็นแกงที่มีน้ำข้นขลุกขลิก เครื่องแกงใช้เหมือนแกงเผ็ด ใส่เฉพาะหัวกะทิ ถ้าน้ำมากจะกลายเป็นแกง มีรสชาติเค็มหวาน เผ็ดเล็กน้อย โรยหน้าด้วยพริกชี้ฟ้า ใบมะกรูด หั่นฝอย และใบโหระพา เช่น แกงแพนงหมู แกงแพนงเนื้อ แกงพะเนียงไก่

1.6 แกงเขียวหวาน คล้ายแกงเผ็ดเพียงแต่ใช้พริกชี้ฟ้าสดสีเขียวแทนพริกแห้ง มีใบโหระพา และพริกชี้ฟ้าแดง เป็นส่วนประกอบใช้โรยหน้า

1.7 แกงกะหรี่ เป็นแกงกะทิ มีส่วนผสมของเครื่องเทศและสมุนไพร ได้แก่ พริกแห้ง หอมแดงเผา กระเทียมเผา ขิงเผา ข่า ตะไคร้ ลูกผักชีคั่ว ยี่ห่วยคั่ว และผงกะหรี่ ทำให้มีกลิ่น และรสเฉพาะตัว มีสีเหลืองอมส้ม ไม่แดงอย่างแกงเผ็ดทั่วไป รับประทานคู่กับอาจาด เช่น แกงกะหรี่กุ้ง แกงกะหรี่ไก่

1.8 แกงมัสมั่น เป็นแกงกะทิที่มีส่วนผสมของเครื่องเทศและสมุนไพรอยู่มาก ได้แก่ พริกแห้ง หอมแดงเผา กระเทียมเผา ข่า หั่นคั่ว ตะไคร้ซอยคั่ว ลูกผักชีคั่วป่น ยี่ห่วยคั่วป่น กานพลูคั่วป่น ลูกกระวาน ใบกระวาน อบเชย ทำให้แกงมัสมั่นมีกลิ่นหอมเครื่องเทศมากเป็นพิเศษ เช่น แกงมัสมั่นไก่ แกงมัสมั่นเนื้อ

1.9 แกงป่า เป็นแกงเผ็ดชนิดหนึ่งที่ไม่ใส่กะทิ ใช้น้ำแทนน้ำกะทิ ใช้น้ำมันผัดน้ำพริก ให้หอมแล้วจึงใส่น้ำสดๆ ส่วนผสมที่เป็นสมุนไพร ได้แก่ พริกแห้งเม็ดเล็ก ตะไคร้ หอมแดง กระเทียม ผิวมะกรูด ข่า และพริกไทย และใส่ผัก เช่น ใบกะเพรา ใบมะกรูด พริก เป็นต้น มักเรียกชื่อแกงตามเนื้อสัตว์ เช่น แกงป่าไก่ แกงป่าหมู

1.10 แกงส้ม เป็นแกงที่มีรสเปรี้ยว น้ำสีส้ม มีส่วนผสมของน้ำพริกแกง ได้แก่ พริกแห้ง กระเทียม หอมแดง และข่า แกงส้มประกอบด้วยเครื่องปรุงหลากหลาย มักเรียกชื่อตามผักที่ใส่กับเนื้อสัตว์ที่ใส่ เช่น แกงส้มดอกแค แกงส้มถั่วฝักยาว แกงส้มชะอมทอดไข่

1.11 แกงเลียง เป็นแกงที่ใช้ผักมาก เครื่องแกงที่ใช้ ได้แก่ พริกไทย หัวหอม กะปิ ปลา หรือกุ้ง โขลกรวมกัน ที่ขาดไม่ได้คือใบแมงลัก เนื่องจากทำให้เกิดกลิ่น รสเฉพาะของแกงเลียง แกงเลียงมีทั้งแบบที่ใส่ และไม่ใส่กระชาย ส่วนเครื่องปรุงอื่น ๆ จะเหมือนกัน

1.12 แกงจืด เป็นแกงที่ใช้เวลาในการต้มสั้น ๆ เพียงให้เนื้อสัตว์ และผักสุกแล้วปรุงรส ส่วนชื่อของแกงจืดนั้นจะเปลี่ยนไปตามเครื่องปรุงที่ใช้ อาจเป็นผักหรืออื่น ๆ ก็ได้ เช่น แกงจืด แดงร้าน แกงจืดโหระพากับหมู เป็นต้น

2. ประเภทผัด

อาหารไทยประเภทผัด หมายถึง การทำอาหารซึ่งต้องการให้สุก โดยการใช้น้ำมันใส่ลงในกระทะ พอร้อนใส่ของที่ต้องการให้สุกลงไป คนให้สุกและปรุงรส การปรุงอาหารแบบนี้ใช้ไฟแรง และเวลาสั้น อาหารประเภทผัดนิยมรับประทานเป็นกับข้าว โดยสามารถแบ่งอาหารไทยประเภทผัดออกได้เป็น 2 ประเภท (สุวัฒนา เลียบวัน, 2542)

2.1 ผัดจืด เป็นผัดที่ต้องเจียวกระเทียมใส่เนื้อสัตว์ เช่น หมู ไก่ กุ้ง ผักสด เต็มน้ำปลา น้ำตาล มีรสชาติเค็มหวาน เนื้อสัตว์และผักที่ใช้ต้องสด การผัดต้องไฟแรงและเร็ว ผักจะยังคงกรอบ เช่น ผัดผัสด่าง ๆ เช่น ผัดผักคะน้า ผักกะหล่ำปลี ผัดผักบุ้ง หรือผัดผักหลาย ๆ อย่าง เช่น ผัดผักรวม หรือผัดขิงไก่

2.2 ผัดเผ็ด เป็นผัดที่ต้องใส่เครื่องแกงเผ็ด ผัดกับน้ำมันจนมีกลิ่นหอม ใส่เนื้อสัตว์ เช่น หมู ไก่ หรือปลาช่อนทอด ผัก เช่น ผักบุ้ง ถั่วฝักยาว เป็นต้น โรยด้วย ใบมะกรูด เช่น ผัดพริกขิง ผัดเผ็ดปลาตุ๋น มีรสเผ็ด เค็ม หวานเล็กน้อย เช่น ผัดพริกขิง บางครั้งใส่กระเทียม พริกสดโขลกแต่พอหยาบ ผัดกับน้ำมันให้หอม ใส่เนื้อสัตว์ ผักที่ใส่อาจเป็นใบกะเพรา ซึ่งเรียกว่าผัดกะเพรา หรือผัดขี้เมา หรืออาจเป็นใบโหระพา เช่น ผัดหอยลาย เป็นต้น

3. ประเภทต้ม

ประเภทต้ม หมายถึง การนำอาหารที่ต้องการต้มใส่หม้อพร้อมกับน้ำตั้งไฟให้เดือด จนกว่าอาหารสุก และใช้เวลาตามชนิดของอาหารนั้นๆ ได้แก่ ต้มยำ ต้มส้ม ต้มโคล้ง (นิรนาม, 2551)

3.1 ต้มยำ เช่น ต้มยำกุ้ง ต้มยำปลาช่อน ต้มยำหัวปลาช่อน ต้มยำทะเล หรือเรียกกันว่า โป๊ะแตก ต้มยำปลากะพง ต้มยำหามู

3.2 ต้มส้ม ต้มที่ไม่ใส่กะทิ นิยมใส่ขมิ้น เช่น ไก่บ้านต้มขมิ้น ต้มส้ม ปลากระบอก โดยต้มกับน้ำที่ต้มเครื่องหอม ได้แก่ ข่า ตะไคร้ หัวหอม กระเทียม ขมิ้น ปุ้งรสด้วย น้ำปลา ยอดมะขามอ่อน

3.3 ต้มโคล้ง เช่น ต้มโคล้งปลาอย่าง ปลากรอบ หัวปลา

3.4 ต้มข่า เช่น ต้มข่าไก่ ต้มข่าห้วปลี โดยต้มกับน้ำที่ต้มเครื่องหอม ได้แก่ ตะไคร้ หัวหอม ใบมะกรูด ข่า ใส่ลงไปต้มในหม้อ พอเดือด ใส่ไก่พอไก่สุก ปุ้งรสด้วยเกลือ น้ำปลา ใส่ใบมะขามอ่อน พริกขี้หนูบุบพอแตก ชิมรสเปรี้ยว นำมา ยกลงรับประทานได้

3.5 ต้มแซบ เครื่องปรุง เครื่องในวัว ตับ ผ่าขี้ริ้ว ใส่อ่อน คันทนา ม้าม ปอด ตะไคร้ ใบมะกรูด ข่า ผักชีฝรั่ง ต้นหอม พริกขี้หนูสด น้ำมะนาว น้ำปลา เกลือ น้ำ

4. ประเภทเครื่องจิ้ม

อาหารประเภทเครื่องจิ้ม เป็นอาหารประเภทจุ่มหรือจิ้ม มีรสจัด ทั้งเผ็ด และเค็ม บางอย่างมีรสเปรี้ยวและหวาน รสชาติที่เข้มข้นนี้มีส่วนทำให้กินข้าวได้มาก และควรมีเครื่องประกอบเครื่องจิ้ม คือ มีผักสด ผักต้ม หรือของแฉะ บางครั้งมีปลาเป็นเครื่องเคียง สามารถแบ่งอาหารประเภทเครื่องจิ้มออกเป็น 2 ชนิด คือ (ชนิษฐา พูนผลกุล, 2546)

4.1 น้ำพริก เป็นเครื่องจิ้มชนิดหนึ่ง ส่วนผสมพื้นฐานในการทำอาหารประเภทน้ำพริก คือ พริก นิยมใช้พริกขี้หนูสวน เพราะมีรสเผ็ดจัด และมีกลิ่นหอม กระเทียม หัวหอม กะปิ มะนาว น้ำปลา และน้ำตาลโตนด เนื่องจากมีรสชาติหวานนุ่ม หอมมัน ไม่หวานจนเกินไป เช่น น้ำพริกกะปิ น้ำพริกมะขาม น้ำพริกปลาร้า เป็นต้น

4.2 หลน เป็นเครื่องจิ้มที่ใส่กะทิ มีรสชาติเปรี้ยว เค็ม หวาน บางชนิดมีรสชาติเค็ม หวาน นิยมรับประทานพร้อมกับผักสด เช่น มะเขือ แตงกวา ผักชี ต้นหอม ยอดมะม่วง สายบัว หัวปลีกล้วย และผักแว่น ลักษณะของหลนจะข้น ต้องใส่หัวกะทิหรือไข่ก่อนยกลง เช่น หลนเต้าเจี้ยว หลนปูเค็ม หลนปลาอินทรีเค็ม อาหารประเภทหลนมักมี ส่วนผสมของหอมแดง พริกขี้หนู และพริกชี้ฟ้า เพื่อตกแต่งรสชาติ และสีส้ม

5. ประเภทยาและปลา

อาหารประเภทยา เป็นกับข้าวที่มีรสจัด เปรี้ยว เค็ม เผ็ด และหวาน หรือบางชนิด มีเพียง 2 รส เครื่องปรุงหลัก คือ ผัก เนื้อสัตว์ และผักที่ให้กลิ่นหอม เช่น หอมแดง ตะไคร้ ใบมะกรูด แต่งกลิ่นรส อาหารกลุ่มนี้นอกจากย่ายังมีลาบ ก้อย ปลา ส้มตำ รวมอยู่ด้วย

5.1 ยา ประกอบด้วยส่วนผสมของผักและเนื้อสัตว์ รสชาติของยามี 3 รสคือ เปรี้ยว เค็ม และหวาน ส่วนผสมหลักของยาคือ พริกขี้หนู หอมแดง กระเทียม มะนาว น้ำปลา น้ำตาล เพื่อปรุงรสชาติ เช่น ยำวันเส้น ยำปลากระป๋อง ยำมะเขือยาว บางครั้งใส่ตะไคร้ ขิง ผิวมะกรูด และข้าวด้วย เช่น ยำทวาย ยาไก่ใส่สมุนไพรบางชนิดเป็นเครื่องปรุงหลักก็จะมีชื่อเรียกตามสมุนไพร นั้น ๆ เช่น ยำขิงอ่อน ยำข่าอ่อน ยาตะไคร้ เป็นต้น

5.2 ปลา เป็นการยาที่ประกอบด้วยเนื้อสัตว์ บางครั้งเนื้อสัตว์จะสุก ๆ ดิบ ๆ มีรสชาติจัดจ้าน สิ่งที่ขาดไม่ได้คือ ตะไคร้หั่นฝอย และยังประกอบไปด้วยสมุนไพรหลายชนิด เช่น พริกขี้หนู ใบโหระพา หอมแดง เช่น ปลากุ้ง ปลาไก่ เป็นต้น

5.3 ส้มตำ คืออาหารที่นำมาปรุงโดยการตำหรือคลุกในครก รสชาติเค็ม เปรี้ยว เผ็ด บางตำรับมีหวานด้วย เครื่องปรุงรสมีน้ำปลา น้ำมะนาว น้ำมะขามเปียก น้ำปลาร้า พริกขี้หนู กระเทียม น้ำตาลปี๊บ เนื้อสัตว์ที่ใส่ ได้แก่ กุ้งแห้ง ปูคอง หอยคอง

อาหารหวาน

หลังจากอาหารคาวในตำรับมักจะมีขนมหวาน ซึ่งมักจะทำด้วยความวิจิตรบรรจงด้วยส่วนผสมจากพืช ผัก ผลไม้ เช่น กล้วยไข่ กล้วยหักมุก กล้วยน้ำว้า นำมาบวชชี เชื่อม กวน ฉาบ ทูเรียน มะม่วง นำมารับประทานกับข้าวเหนียวมูนก็ได้เป็นขนมอีกหนึ่งชนิด เช่น ข้าวเหนียวมะม่วง ข้าวเหนียวทูเรียน พวกผักต่างๆ ที่นำมาทำขนมได้แก่ ดอกโสน ฟักทอง ฟักเขียว และยังมีธัญพืชต่างๆ ไข่เป็ด ไข่ไก่ ที่ขาดไม่ได้เลยคือ น้ำตาลทราย น้ำกะทิ กรรมวิธีที่ใช้ประกอบเป็นขนมก็มีมากมายหลายอย่าง ทั้งที่เป็นขนมแห้ง และขนมน้ำ (สมาน ดอกกุหลาบ, 2546 ข อ้างถึง ประพินธ์ ด่านพาณิชย์, 2533)

ขนมหวานประเภทแห้ง แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ขนมหวานประเภทนุ่ม และขนมหวานประเภทกรอบ

1. ขนมหวานประเภทนุ่ม ได้แก่ ขนมตาล ขนมเปียกปูน สังขยาฟักทอง ขนมเล็บมือนาง ขนมชั้น ขนมกล้วย ทองเอก ขนมมันเทศ ขนมเผือก ขนมมันสำปะหลัง ขนมจีบ คุกกี้ ลี้มกลั่น วุ้นกะทิ ขนมสอดไส้ ทองหยิบ ฝอยทอง เม็ดขนุน ข้าวเหนียวเมงดา ขนมปุยฝ้าย रेไร ข้าวเหนียวมูนหน้าต่างๆ ข้าวต้มผัด ขนมครก ถั่วแปบ ขนมต้มขาว ฯลฯ

2. ขนมหวานประเภทกรอบ ได้แก่ กรอบเค็ม กรอบแครง ดอกจอก โสมนัส กล้วยฉาบ ไข่หงส์ มะพร้าวแก้ว ขนมฝิง ดอกคำควน นางเล็ด ขนมเบื้องไทย ทองม้วน กล้วยแขก มันรังกา ข้าวเม้าทอด

ขนมหวานประเภทน้ำ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ขนมหวานใส่กะทิและขนมหวานไม่ใส่กะทิ

1. ขนมหวานประเภทใส่กะทิ ได้แก่ กล้วยขบวชชี บัวลอย ถั่วดำ แงบวด ข้าวเหนียวน้ำ กะทิทุเรียน ทับทิมกรอบ ชำหริ่ม ฟักทองแงบวด มันเทศแงบวด มันสำปะหลังแงบวด เผือกแงบวด แดงไทยน้ำกะทิ ขนมปลากริมไข่เต่า

2. ขนมหวานไม่ใส่กะทินิยมเรียกว่าลอยแก้ว ได้แก่ ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวลอยในน้ำเชื่อมเจือเกลือเล็กน้อย เช่น กระท้อนลอยแก้ว สับปะรดลอยแก้ว ส้มลอยแก้ว เงาะลอยแก้ว ลำไยลอยแก้ว ผลไม้รวมมิตรลอยแก้ว ลูกตาลลอยแก้ว

อาหารว่าง

อาหารว่าง หมายถึง อาหารที่กินระหว่างที่ท้องว่าง หรือในระหว่างมื้ออาหารนั่นเอง ซึ่งเนื่องมาจากกระเพาะที่รอให้ถึงเวลาอาหารแต่ละมือนั้นนาน 5-6 ชั่วโมง ทำให้รู้สึกหิวจึงได้หาอาหารมารับประทานระหว่างนี้ อาหารมื่อนี้จึงเรียกว่าอาหารว่าง (อบเชย อิมสบาย, 2539: 3)

ดังนั้นอาหารว่างถ้าจัดในเวลาก่อนอาหารมื้อหลัก ใช้เป็นอาหารที่กระตุ้นให้อยากรับประทานอาหาร เรียกว่าอาหารเรียกน้ำย่อย (Appetizers) มักจะประดิษฐ์ประดอยให้เป็นคำเล็กๆ มีรูปแบบสวยงาม และสะดวกในการรับประทาน ไม่ใช้รับประทานคู่กับข้าว (สมาน ดอกกุหลาบ, 2546ก: 16) อาหารว่างประเภทต่างๆ ได้แก่

อาหารว่างประเภททอด เช่น กุ้งห่มผ้า กุ้งฝอยชุบแป้งทอด ไก่ห่อใบเตย กะหรี่ปั๊บ ข้าวตังหน้าตั้ง หมูโสร่ง ปั่นสับทอด กระทงทอง ทองพลุ ทอดมันปลาทราย

อาหารว่างประเภทนึ่ง เช่น สาหร่ายใส่หมู ข้าวเกรียบปากหม้อ ขนมจีบไทย ปั่นสับนึ่ง ช่อม่วง

อาหารว่างประเภทปิ้ง-ย่าง เช่น หมูสะเต๊ะ หมูปิ้ง ไก่ปิ้ง ปลาหมึกปิ้ง ข้าวเหนียวปิ้ง

การบริการและการขายอาหารไทย

จากการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการอาหารไทยต่างรับรู้ และปรับตัวตามกระแสความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครจะเห็นว่า อาหารไทยมีรูปแบบการบริการที่หลากหลายให้เลือกใช้บริการได้ตามความเหมาะสม ผู้ประกอบการอาหารไทยหลายแห่งพยายามอาศัยรูปแบบร้านอาหารในแบบเฟรนไชน์ส์ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการนำอาหารไทยเข้าสู่ระบบบริการใหม่ และผู้บริโภคเองโดยเฉพาะสตรีซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทในเรื่องอาหารภายในครอบครัว จึงต้องหันมาอาศัยบริการต่างๆ เหล่านี้ (มาริน สาลี, 2544: 19)

1. ร้านอาหารทั่วไป

ร้านอาหารทั่วไปนี้จะรวมถึงร้านอาหารที่อยู่ในตึกแถว ห้องแถว และร้านอาหารทั่วไปที่มีบริการอาหารไทย อาหารตามสั่ง บางร้านอาจจะขายอาหารไทยเฉพาะอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ของร้าน เช่น ก๋วยเตี๋ยวผัดไทย หรือ ข้าวราดแกง การบริการของร้านอาหารประเภทนี้จะบริการทั้งรับประทานที่ร้าน และบริการใส่ห่อกลับบ้าน

2. ภัตตาคาร/โรงแรม

ปัจจุบันเนื่องจากชื่อเสียงของอาหารไทย เป็นที่นิยมอย่างมากโดยเฉพาะชาวต่างชาติ ดังนั้นเจ้าของกิจการเหล่านี้จึงต้องปรับปรุงพัฒนาให้มีอาหารไทยไว้บริการลูกค้ามากขึ้น การบริการอาหารประเภทนี้จะคล้ายกับร้านอาหารทั่วไป แต่ต่างกันตรงที่ราคา และการตกแต่งสถานที่ ภัตตาคาร/โรงแรมจะมีราคาค่อนข้างสูง แต่การตกแต่งสถานที่หรูหรากว่า มีบรรยากาศชวนให้น่ารับประทานอาหาร

3. อาหารจานด่วนในห้างสรรพสินค้า

อาหารจานด่วนในห้างสรรพสินค้า ส่วนใหญ่เป็นอาหารจานด่วน มีทั้งอาหารดาวประเภทราดแกง ก๋วยเตี๋ยว รวมทั้งอาหารไทยร้านอื่นๆ ที่เป็นที่รู้จัก คือ อาหารใต้ อาหารอีสาน อาหารเหนือ อยู่รวมกันหลายๆร้าน เป็นการบริการแบบที่ลูกค้าต้องบริการตัวเอง คือซื้อคูปองที่จุดจำหน่ายคูปองโดยไม่จำกัดราคา เมื่อใช้ไม่หมดสามารถแลกคืนเป็นเงินสดได้

4. ร้านอาหารในห้างสรรพสินค้า

การบริการรูปแบบนี้จะเหมือนกับการบริการของห้องอาหาร หรือภัตตาคารต่างๆที่มาเปิดเป็นสาขา เจ้าของกิจการเป็นผู้ลงทุนของร้าน เพื่อเป็นการเพิ่มยอดขาย และอำนวยความสะดวกให้ผู้บริโภคไม่ต้องเดินทางไปยังห้องอาหาร ก็สามารถใช้บริการได้

5. ร้านค้าประเภทสะดวกซื้อ

เป็นร้านที่เปิดบริการ 24 ชั่วโมง เช่น เซเว่น-อีเลฟเว่น เกิดขึ้นมากมายในสังคมยุคปัจจุบัน มีลักษณะเป็นร้านค้าปลีก มุ่งเน้นความสะดวก รวดเร็วของผู้ซื้อเป็นหลัก มีการติดตั้งระบบปรับอากาศเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า อาหารสำเร็จรูปที่มีจำหน่ายจะต้องนำไปอุ่นก่อนบริโภค เช่น อาหารจานเดียวประเภทข้าวผัด ข้าวผัดกระเพรา

6. การบริการส่งอาหารทางโทรศัพท์ และส่งถึงบ้าน

การบริการแบบนี้เริ่มเข้ามาเป็นที่นิยมของบรรดาผู้ผลิต หรือเจ้าของกิจการร้านอาหารต่างๆ เพื่อเป็นการขยายตลาด และอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภคในยุคของความเร่งรีบ และการจราจรที่ติดขัด ส่วนใหญ่จะเป็นร้านอาหารที่อยู่ในระบบแฟรนไชส์ (Franchise) เช่น ร้านเอส แอนด์ พี จะมีการจัดอาหารใส่ในภาชนะที่สามารถเก็บอาหารไว้ให้คงสภาพเดิมที่สุด เมื่อถึงมือลูกค้าสามารถรับประทานได้เลยโดยไม่ต้องอุ่น

7. อาหารบาทวิถีประเภทรถเข็น หาบเร่ แผงลอย

การบริการแบบนี้เป็นที่นิยมกันมากของผู้บริโภคชาวกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นอาหารที่สามารถบริโภคได้ทันที มีจำหน่ายอยู่ตามริมถนน หรือตามแหล่งชุมชนทั่วไปต่างๆ หาใช้บริการได้ง่าย อีกทั้งยังช่วยประหยัดเวลาในการเตรียมอาหาร

8. ตลาดนัด หรือตลาดสด

การบริการรูปแบบนี้เป็นการบริการที่มีลักษณะคล้ายกับอาหารบาทวิถี แต่แตกต่างกันตรงที่สถานที่ และเวลาในการให้บริการ ตลาดนัด หรือตลาดสดจะให้บริการเป็นเวลาเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็น ส่วนมากถ้าเป็นวันธรรมดาก็จะให้บริการตอนเย็น และเสาร์-อาทิตย์จะให้บริการตอนเช้า เพราะผู้บริโภคมีเวลาที่จะหาซื้ออาหารไทยสำเร็จรูปได้

9. อาหารปิ่นโต

การบริการอาหารปิ่นโต สมัยก่อนยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก จะพบเห็นได้ในแหล่งชุมชน เช่น หมู่บ้าน บ้านพักหน่วยราชการที่บริเวณนั้นไม่ค่อยมีร้านอาหารไว้ให้บริการ และส่วนใหญ่จะให้บริการเฉพาะมือเย็นเท่านั้น การใช้บริการก็จะมาจากการบอกปากต่อปาก จะผูกขาดค่าบริการเป็นรายเดือน แต่ปัจจุบันมีทั้งมือเช้า กลางวัน และเย็น

อาหารไทยกับบรรจุภัณฑ์

ปัจจุบันจะพบว่าผลิตภัณฑ์อาหารมีกรรมวิธีการผลิตและการใช้บรรจุภัณฑ์มากมายหลายรูปแบบ เพื่อความสะดวกในระบบการขนส่ง และรวมถึงกระบวนการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์ไปสู่ผู้บริโภค มาริน สาลี (2544: 17) ได้แบ่งประเภทของการบรรจุอาหารไทยไว้ดังนี้

1. ถาดพลาสติกหรือถาดโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร

ถาดพลาสติกหรือถาดโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร และกล่องโฟมหรือกล่องพลาสติกใสเป็นภาชนะบรรจุรูปสี่เหลี่ยม ถาด กล่อง กล่องโฟม และกล่องพลาสติก ตัวกล่องจะมี 2 ด้าน ด้านหนึ่งใส่อาหาร และอีกด้านหนึ่งใช้เป็นฝาปิด อาหารที่ใช้บรรจุส่วนใหญ่เป็นอาหารแห้ง ประเภททอดหรือย่าง ไม่มีน้ำเป็นส่วนประกอบของอาหาร

2. พลาสติกที่อุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ

พลาสติกที่อุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ จะมีทั้งรูปแบบถุงที่บรรจุในสุญญากาศ และกล่องพลาสติกมีฝาปิด ก่อนบริโภคสามารถอุ่นได้ด้วยเตาไมโครเวฟ ส่วนใหญ่จะเป็นประเภทแกงเผ็ด แกงจืด และผัดที่มีน้ำเล็กน้อย

3. ถุงพลาสติก

ถุงพลาสติกเป็นที่นิยมและใช้สะดวกกับอาหารไทยเกือบทุกประเภท ทั้งของแห้ง แกงเผ็ดหรือแกงจืด ส่วนใหญ่เป็นถุงร้อน ที่สามารถทนความร้อนจากอาหารที่ปรุงสำเร็จได้

4. กล่องกระดาษเคลือบพลาสติก

อาหารชนิดนี้ส่วนใหญ่จะเป็นอาหารที่มีจำหน่ายในรูปแบบของอาหารแช่แข็ง มีทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน อาหารที่บรรจุกล่องประเภทนี้มักเป็นประเภทข้าว กับ กับข้าว หรืออาหารจานเดียว เช่น ข้าวราดแกง

5. ขวดแก้วหรือขวดพลาสติกใสชนิดแข็ง

การบรรจุโดยใช้ขวดแก้ว และ ขวดพลาสติกใสชนิดแข็งนี้มีมานานแล้ว แต่นิยมบรรจุอาหารไทยที่เห็นได้ทั่วไปคือ น้ำพริกบรรจุขวด มีทั้งที่น้ำมันมาก และน้ำมันน้อย มีผักรหรือห่อหุ้มด้วยพลาสติกใส น้ำพริกที่มีขายในรูปแบบนี้ เช่น น้ำพริกเผา น้ำพริกตาแดง น้ำพริกนรก

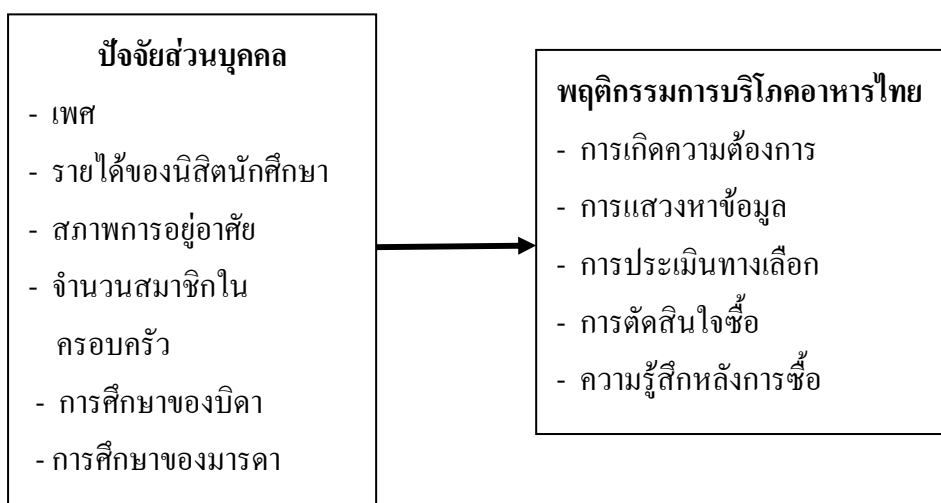
6. กระป๋องโลหะ

อาหารบรรจุกระป๋อง เป็นอาหารที่ให้ความสะดวกรวดเร็ว ผ่านกรรมวิธีการผลิตด้วยความร้อนสูง ปัจจุบันจะนิยมผลิตในรูปของอาหารไทยมากขึ้น ตามความเหมาะสมของสังคม ปัจจุบัน คือ มีการนำวัตถุดิบที่หาได้จากต่างประเทศมาดัดแปลงเป็นอาหารไทย บางรายจะใช้ปลาทูน่ามาทำเป็นอาหารไทยสำเร็จรูป เช่น แกงเขียวหวาน ลาบ ขนมหิ่นน้ำยาทูน่า

7. ใบตอง

ใบตองเป็นวัสดุที่หาได้ง่ายตามธรรมชาติ และคงความเป็นเอกลักษณ์ของอาหารมาช้านานสามารถย่อยสลายได้ง่าย และไม่เป็นมลภาวะ ไม่เป็นพิษ อาหารส่วนใหญ่ จะเป็นอาหารที่ต้องนำไปทำให้สุกด้วยความร้อนทั้งใบตอง เช่น ห่อหมก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยปทุมธานี ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (เดิม) ในกรุงเทพมหานครซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยของรัฐ 6 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ซึ่งมีจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหมด 87,121 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 450 คน ซึ่งถือว่าเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้ตาราง Determining Sample Size from a Given Population ของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างใน สุภาพ นัฏราภรณ์, 2550: 39) ซึ่งกำหนดไว้เพียง 384 คน กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้จากการสุ่มประชากรโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ซึ่งดำเนินการดังนี้

1. สุ่มคณะจากมหาวิทยาลัยที่ทำการศึกษา มหาวิทยาลัยละ 3 คณะ โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก รวม 18 คณะ

2. สุ่มนินิต นักศึกษาจากแต่ละคณะ คณะละ 25 คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental random sampling) ดังนั้นในแต่ละมหาวิทยาลัยจะมีนินิต นักศึกษา จำนวน 75 คน รวม 6 มหาวิทยาลัย มีจำนวนทั้งหมด 450 คนดังนี้

2.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 75 คน โดยสุ่มจากคณะครุศาสตร์ 25 คน คณะอักษรศาสตร์ 25 คน และคณะวิทยาศาสตร์ 25 คน

2.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวม 75 คน โดยสุ่มจากคณะวิทยาศาสตร์ 25 คน คณะบริหารธุรกิจ 25 คน และคณะมนุษยศาสตร์ 25 คน

2.3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวม 75 คน โดยสุ่มจากคณะศิลปศาสตร์ 25 คน คณะรัฐศาสตร์ 25 คน และคณะเศรษฐศาสตร์ 25 คน

2.4 มหาวิทยาลัยศิลปากร รวม 75 คน โดยสุ่มจากคณะมัณฑนศิลป์ 25 คน คณะสถาปัตยกรรม 25 คน และคณะโบราณคดี 25 คน

2.5 มหาวิทยาลัยมหิดล รวม 75 คน โดยสุ่มจากคณะพยาบาลศาสตร์ 25 คน คณะวิศวกรรมศาสตร์ 25 คน และคณะสัตวแพทยศาสตร์ 25 คน

2.6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รวม 75 คน โดยสุ่มจากคณะศึกษาศาสตร์ 25 คน คณะมนุษยศาสตร์ 25 คน และคณะวิทยาศาสตร์ 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนินิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยครอบคลุมถึง เพศ รายได้ของนินิตนักศึกษา สภาพการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว

การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา เป็นลักษณะแบบสอบถามประเภทปลายเปิด (Open - Ended) และเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร สอบถามเกี่ยวกับ การเกิดความต้องการ การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ ความรู้สึกหลังการซื้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี ระดับ 4 ระดับ โดยกำหนดค่าดังนี้

0	คะแนน	ไม่ปฏิบัติ
1	คะแนน	ปฏิบัติหลายๆครั้ง
2	คะแนน	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	คะแนน	ปฏิบัติเป็นประจำ

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยต่างๆ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ร่างแบบสอบถามนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (Face Validity) ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ศึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบและหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach

ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .9074 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเชื่อมั่นสูงจึงได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอขอคณบดีทุกคณะของทุกมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต นักศึกษา ปีการศึกษา 2551

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปแจกนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรอรับกลับคืนในวันที่แจกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างเดือน พฤษภาคม - มิถุนายน 2551

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาทั้งหมด 450 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วนำแบบสอบถามมาลงรหัส จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ เพศ รายได้ของนิสิตนักศึกษา สภาพการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา ใช้วิธีพรรณนาประกอบตาราง โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ได้แก่ การเกิดความต้องการ การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ ความรู้สึกหลังการซื้อ โดยแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กำหนดคะแนนคำตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ได้กำหนดไว้ดังนี้

0	คะแนน	ไม่ปฏิบัติ
1	คะแนน	ปฏิบัตินานๆครั้ง
2	คะแนน	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	คะแนน	ปฏิบัติเป็นประจำ

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยใช้ค่า Mid Point เกณฑ์กำหนดระดับคะแนนมีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	0.00 – 0.49	มีพฤติกรรมการบริโภคน้อยมาก
คะแนนเฉลี่ย	0.50 – 1.49	มีพฤติกรรมการบริโภคนานๆครั้ง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	มีพฤติกรรมการบริโภคบ่อยครั้ง
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.00	มีพฤติกรรมการบริโภคเป็นประจำ

3. การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบ ซึ่งกำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .05

การจัดกลุ่มระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยเพื่อทดสอบ Chi-Square ได้ปรับจาก 4 ระดับ เป็น 3 ระดับ เพื่อการ Crosstabs กับตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

3	สำหรับคำตอบ	ปฏิบัติเป็นประจำ
2	สำหรับคำตอบ	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
1	สำหรับคำตอบ	ปฏิบัตินานๆครั้ง

นอกจากนั้นได้มีการจัดกลุ่มตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลบางตัว เพื่อลด Expected Frequencies ที่น้อยกว่า 5 ใน Cells ต่างๆลง คือ สภาพการอยู่อาศัย การศึกษาของบิดาและมารดา ซึ่งมีการจัดกลุ่มใหม่ดังนี้

การจัดกลุ่มสภาพการอยู่อาศัย จัดใหม่เหลือ 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ บิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง

กลุ่มที่ 2 คือ เพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว

การจัดกลุ่มการศึกษาของบิดาและมารดา จัดใหม่เหลือ 4 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ ประถมศึกษา

กลุ่มที่ 2 คือ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

กลุ่มที่ 3 คือ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

กลุ่มที่ 4 คือ ปริญญาตรีและสูงกว่า

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ซึ่งการเสนอผลงานวิจัยในบทนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร ระดับปริญญาตรี จำนวน 450 คน มีผลการศึกษาของปัจจัยส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 1)

เพศ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่ง (50%) เป็นเพศหญิง จำนวน 225 คน และอีกครึ่งหนึ่ง (50%) เป็นเพศชาย จำนวน 225 คน

รายได้ของนิสิตนักศึกษา

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หนึ่งในสาม (33.1%) มีรายได้ระหว่าง 3,001–5,000 บาท รองลงมา (23.3%) มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.1 รายได้ระหว่าง 5,001-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.5 โดยมีรายได้เฉลี่ย 5,606.11 บาท รายได้ต่ำสุด 300 บาท และรายได้สูงสุด 30,000 บาท ตามลำดับ

สภาพการอยู่อาศัย

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง (52.0%) อาศัยอยู่กับบิดามารดา รองลงมา (19.6%) อาศัยอยู่บ้านเช่าหรือหอพัก อาศัยอยู่กับญาติ หรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 9.1 อาศัยอยู่กับมารดา คิดเป็นร้อยละ 8.7 อาศัยอยู่กับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 4.0 อาศัยอยู่กับบิดาและอาศัยอยู่คนเดียว คิดเป็นร้อยละ 3.3 เท่ากัน ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกือบสองในสาม (62.0%) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน ที่เหลือร้อยละ 38.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 2 คน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวสูงสุด 12 คน

การศึกษาของบิดา

บิดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เกือบหนึ่งในสาม (31.1%) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 24.7 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีการศึกษาระดับประถม คิดเป็นร้อยละ 22.0 มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 18.0 และมีเพียงร้อยละ 4.2 ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

การศึกษาของมารดา

มารดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 31.6 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 28.0 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 22.2 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 14.9 และมีเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้นที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีตามลำดับ

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

(n = 450)		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	225	50.0
หญิง	225	50.0
รวม	450	100.0
รายได้ของนิสิตนักศึกษา		
3,000 บาทและต่ำกว่า	105	23.3
3,001-5,000	149	33.1
5,001-7,000	92	20.5
7,001บาทขึ้นไป	104	23.1
รวม	450	100.0
$\overline{X}$	= 5606.11	
Mode	= 5,000	
Minimum	= 300	
Maximum	= 30,000	
สภาพการอยู่อาศัย		
บิดามารดา	234	52.0
บิดา	15	3.3
มารดา	39	8.7
ญาติ/ผู้ปกครอง	41	9.1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(n = 450)		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อน	18	4.0
บ้านเช่า/หอพัก	88	19.6
พักคนเดียว	15	3.3
รวม	450	100.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
2-4 คน	279	62.0
5 คนขึ้นไป	171	38.0
รวม	450	100.0
$\bar{X} = 4.29$		
Mode = 4		
Minimum = 2		
Maximum = 12		
การศึกษาของบิดา		
ประถมศึกษา	99	22.0
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	111	24.7
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	81	18.0
ปริญญาตรี	140	31.1
สูงกว่าปริญญาตรี	19	4.2
รวม	450	100.0
การศึกษาของมารดา		
ประถมศึกษา	142	31.6
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	100	22.2
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	67	14.9
ปริญญาตรี	126	28.0
สูงกว่าปริญญาตรี	15	3.3
รวม	450	100.0

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การเกิดความต้องการ การแสวงหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจซื้อ ความรู้สึกหลังการซื้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การเกิดความต้องการ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติ บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการเกิดความต้องการ สามลำดับแรก คือ ซื้ออาหารไทยเพราะหาซื้อง่าย (95.5 %) เพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ (95.1%) และเพราะหิว (90.9%) เป็นประจำและบ่อยครั้ง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่าง ประมาณสองในห้า (40.2%) ซื้ออาหารไทยเพราะเห็นโฆษณาในสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ นานๆครั้งและไม่ซื้อเลย (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การเกิดความต้องการ

		(n = 450)			
ข้อที่	การเกิดความต้องการ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติเลย (ร้อยละ)
	ซื้ออาหารไทย.....				
1	เพราะหาซื้อง่าย	311 (69.1)	119 (26.4)	17 (3.8)	3 (0.7)
2	เพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ	272 (60.4)	156 (34.7)	21 (4.7)	1 (0.2)
3	เพราะหิว	237 (52.7)	172 (38.2)	33 (7.3)	8 (1.8)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 450)					
ข้อที่	การเกิดความต้องการ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติเลย (ร้อยละ)
4	เพราะเป็นอาหารประจำชาติ	234 (52.0)	157 (34.9)	46 (10.2)	13 (2.9)
5	เพราะมีกลิ่นหอม	197 (43.8)	181 (40.2)	65 (14.4)	7 (1.6)
6	เพราะเป็นอาหารที่มีส่วนประกอบ ของสมุนไพรที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย	159 (35.3)	152 (33.8)	117 (26.0)	22 (4.9)
7	เพราะต้องการอนุรักษ์อาหารไทย	137 (30.4)	178 (39.6)	110 (24.4)	25 (5.6)
8	เพราะเป็นอาหารที่มีการปรุงแต่ง อย่างประณีตบรรจง	122 (27.1)	188 (41.8)	126 (28.0)	14 (3.1)
9	เพราะเห็นโฆษณาในสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์	92 (20.5)	177 (39.3)	154 (34.2)	27 (6.0)
รวม					$\bar{X} = 2.20$

2. การแสวงหาข้อมูล

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการแสวงหาข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 1.71$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูล สามลำดับแรก คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก โทรทัศน์ (85.8%) ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก ครอบครัว (82.3%) และได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก อินเทอร์เน็ต (68.9%) เป็นประจำและบ่อยครั้ง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณหนึ่งในสี่ ก่อนซื้ออาหารไทยจะไม่สอบถามความคิดเห็นจาก เพื่อนบ้าน (26.7%) และรุ่นพี่ (26.2%) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การแสวงหาข้อมูล

(n = 450)

ข้อที่	การแสวงหาข้อมูล	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัติตํานานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ เลย (ร้อยละ)
1	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก โทรทัศน์	246 (54.7)	140 (31.1)	57 (12.6)	7 (1.6)
2	ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก ครอบครัว	201 (44.7)	169 (37.6)	72 (16.0)	8 (1.7)
3	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก อินเทอร์เน็ต	153 (34.0)	157 (34.9)	110 (24.4)	30 (6.7)
4	ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก กลุ่มเพื่อน	148 (32.9)	148 (32.9)	130 (28.9)	24 (5.3)
5	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก นิตยสาร	126 (28.0)	172 (38.2)	134 (29.8)	18 (4.0)
6	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก หนังสือพิมพ์	104 (23.1)	185 (41.1)	136 (30.2)	25 (5.6)
7	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก งานจัดแสดงสินค้า	112 (24.9)	147 (32.7)	152 (33.8)	39 (8.6)
8	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก ป้ายโฆษณา	88 (19.6)	183 (40.7)	143 (31.7)	36 (8.0)
9	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก วิทยุ	76 (16.9)	144 (32.0)	189 (42.0)	41 (9.1)
10	ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก พนักงานขาย	75 (16.7)	154 (34.2)	156 (34.7)	65 (14.4)
11	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก ไปสเตอร์	47 (10.4)	149 (33.1)	211 (46.9)	43 (9.6)
12	ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก แผ่นพับ/ใบปลิว	36 (8.0)	151 (33.6)	213 (47.3)	50 (11.1)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

		(n = 450)			
ข้อที่	การแสวงหาข้อมูล	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็น	ปฏิบัติ	ปฏิบัตินานๆ	ไม่ปฏิบัติ
		ประจำ	บ่อยครั้ง	ครั้ง	เลย
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
13	ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก เพื่อนบ้าน	60 (13.3)	113 (25.1)	157 (34.9)	120 (26.7)
14	ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก รุ่นพี่	33 (7.3)	118 (26.2)	181 (40.3)	118 (26.2)
		รวม		$\bar{X} = 1.71$	

3. การประเมินทางเลือก

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการประเมินทางเลือก โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 1.98$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการประเมินทางเลือก สามลำดับแรก คือ ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก รสชาติ (97.6%) เลือกซื้ออาหารไทยจากร้านอาหารทั่วไป (96.7%) และอาหารไทยโดยพิจารณาจากความสดและสะอาด (96.2%) เป็นประจำและบ่อยครั้ง แต่เป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง (50.9%) ไม่เลือกซื้ออาหารไทยจาก อาหารปิ่นโต (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การประเมินทางเลือก

(n = 450)

ข้อที่	การประเมินทางเลือก	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติ เป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัติ น้อยครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ เลย (ร้อยละ)
1	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ	311 (69.2)	128 (28.4)	10 (2.3)	1 (0.2)
2	เลือกซื้ออาหารไทยจากร้านอาหารทั่วไป	312 (69.3)	121 (26.8)	16 (3.6)	1 (0.2)
3	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากความสดและสะอาด	297 (66.0)	138 (30.7)	14 (3.1)	1 (0.2)
4	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากราคา	256 (56.9)	148 (32.9)	39 (8.7)	7 (1.5)
5	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากคุณค่าทางโภชนาการ	248 (55.1)	144 (32.0)	54 (12.0)	4 (0.9)
6	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากความสะดวกในการซื้อ	212 (47.1)	197 (43.8)	38 (8.4)	3 (0.7)
7	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากความสุขทางใจ	210 (46.7)	184 (40.9)	50 (11.1)	6 (1.3)
8	เลือกซื้ออาหารไทยจาก ตลาดนัด หรือตลาดสด	192 (42.7)	168 (37.3)	68 (15.1)	22 (4.9)
9	เลือกซื้ออาหารไทยจากร้านค้าประเภทสะดวกซื้อ	184 (40.9)	172 (38.2)	76 (16.9)	18 (4.0)
10	เลือกซื้ออาหารไทยจากร้านอาหารในห้างสรรพสินค้า	149 (33.1)	170 (37.8)	109 (24.2)	22 (4.9)
11	เลือกซื้ออาหารไทยจาก อาหารจานด่วนในห้างสรรพสินค้า	136 (30.2)	171 (38.0)	121 (26.9)	22 (4.9)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 450)

ข้อที่	การประเมินทางเลือก	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติ เป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัติ น้อยครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ เลย (ร้อยละ)
12	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ความประณีตสวยงาม	114 (25.3)	175 (38.9)	143 (31.8)	18 (4.0)
13	เลือกซื้ออาหารไทยจาก อาหาร บาทวิถีประเภทรถเข็น หาบเร่ แผงลอย	97 (21.6)	145 (32.2)	163 (36.2)	45 (10.0)
14	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ซื้อตามผู้อื่น	75 (16.7)	98 (21.8)	210 (46.7)	67 (14.8)
15	เลือกซื้ออาหารไทยจากการบริการ สั่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึง	65 (14.5)	100 (22.2)	177 (39.3)	108 (24.0)
16	เลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/ โรงแรม	33 (7.3)	89 (19.8)	204 (45.3)	124 (27.6)
17	เลือกซื้ออาหารไทยจาก อาหาร ปิ่นโต	26 (5.7)	43 (9.6)	152 (33.8)	229 (50.9)
รวม				$\bar{X} = 1.98$	

4. การตัดสินใจซื้อ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการตัดสินใจซื้อ โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.11$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ เรียงตามลำดับดังนี้ ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ และความปลอดภัย (96.3% และ 95.7% ตามลำดับ) ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย และจัดตกแต่งเรียบร้อยสะอาด (94.6% และ 93.8% ตามลำดับ) ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากราคา (93.4%) และซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากคุณภาพมาตรฐาน (90.0%) เป็นประจำและบ่อยครั้ง

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบสามในห้า (59.8%) จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ
ใบตอง นานๆครั้งและไม่ซื้อ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: การตัดสินใจซื้อ

(n = 450)

ข้อที่	การตัดสินใจซื้อ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็น ประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ เลย (ร้อยละ)
1	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก รสชาติ	303 (67.3)	130 (29.0)	15 (3.3)	2 (0.4)
2	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ความปลอดภัย	281 (62.4)	150 (33.3)	19 (4.3)	-
3	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้าน ที่มีให้เลือกหลากหลาย	265 (58.9)	157 (34.9)	25 (5.5)	3 (0.7)
4	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้าน ที่ จัดตกแต่งเรียบร้อย สะอาด	247 (55.0)	173 (38.4)	28 (6.2)	2 (0.4)
5	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ราคา	240 (53.3)	186 (41.3)	23 (5.2)	1 (0.2)
6	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก คุณภาพมาตรฐาน	237 (52.7)	168 (37.3)	43 (9.6)	2 (0.4)
7	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก คุณค่าทางโภชนาการ	237 (52.7)	154 (34.2)	52 (11.5)	7 (1.6)
8	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก ร้านใกล้บ้าน / ใกล้สถานศึกษา	229 (50.9)	167 (37.1)	49 (10.9)	5 (1.1)
9	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก วัตถุดิบ	202 (44.9)	190 (42.2)	48 (10.7)	10 (2.2)
10	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก กลิ่น	193 (42.9)	204 (45.3)	49 (10.9)	4 (0.9)
11	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ส่วนผสม	186 (41.3)	202 (45.0)	51 (11.3)	11 (2.4)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 450)

ข้อที่	การตัดสินใจซื้อ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ เลย (ร้อยละ)
12	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากระยะการเก็บรักษา	189 (42.0)	189 (42.0)	64 (14.2)	8 (1.8)
13	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ ถุงพลาสติก	175 (38.9)	187 (41.6)	76 (16.8)	12 (2.7)
14	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่ครอบครัวแนะนำ	147 (32.7)	227 (50.4)	69 (15.3)	7 (1.6)
15	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านตกแต่งสวยงาม ดึงดูด	154 (34.2)	209 (46.4)	79 (17.6)	8 (1.8)
16	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากสี	156 (34.7)	197 (43.8)	88 (19.5)	9 (2.0)
17	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่ขายถูก	160 (35.6)	185 (41.1)	95 (21.1)	10 (2.2)
18	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากวิธีการทำ	160 (35.6)	183 (40.7)	91 (20.2)	16 (3.5)
19	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีคนซื้อ/รับประทานมาก	135 (30.0)	215 (47.8)	93 (20.6)	7 (1.6)
20	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากแหล่งผลิต	148 (33.0)	195 (43.3)	83 (18.4)	24 (5.3)
21	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ ถาดพลาสติกหรือ ถาดโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร	132 (29.3)	185 (41.1)	120 (26.7)	13 (2.9)
22	ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากตราเครื่องหมาย	129 (28.7)	194 (43.1)	106 (23.5)	21 (4.7)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 450)					
ข้อที่	การตัดสินใจซื้อ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติเลย (ร้อยละ)
23	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ ขวดแก้วหรือขวดพลาสติกใสชนิดแข็ง	121 (26.9)	183 (40.7)	124 (27.6)	22 (4.8)
24	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่เพื่อนแนะนำ	95 (21.1)	216 (48.0)	128 (28.5)	11 (2.4)
25	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ	122 (27.1)	157 (34.9)	142 (31.6)	29 (6.4)
26	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ กล่องกระดาษเคลือบพลาสติก	98 (21.8)	182 (40.4)	149 (33.1)	21 (4.7)
27	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ พลาสติกที่อุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ	92 (20.4)	178 (39.6)	147 (32.7)	33 (7.3)
28	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ กระป๋องโลหะ	79 (17.6)	172 (38.2)	161 (35.8)	38 (8.4)
29	ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีผู้ที่มีชื่อเสียงเคยมาซื้อไปรับประทาน	92 (20.4)	147 (32.8)	155 (34.4)	56 (12.4)
30	ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ ใบตอง	67 (14.9)	114 (25.3)	185 (41.1)	84 (18.7)
รวม				$\bar{X} = 2.11$	

5. ความรู้สึกหลังการซื้อ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 1.55$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการรู้สึกหลังการซื้อ สองลำดับแรก คือ เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีจะกลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก (54.7%) และเมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะไม่กลับไปซื้ออีก (53.6%) เป็นประจำ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะไม่ขอเงินคืน (59.8%) และไม่ร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (57.6%) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.4 ไม่ขอเปลี่ยนจากผู้ขาย (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย: ความรู้สึกหลังการซื้อ

(n = 450)

ข้อที่	ความรู้สึกหลังการซื้อ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็น	ปฏิบัติ	ปฏิบัตินานๆ	ไม่ปฏิบัติ
		ประจำ (ร้อยละ)	บ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ครั้ง (ร้อยละ)	เลย (ร้อยละ)
เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีจะ...					
1	กลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก	246 (54.7)	162 (36.0)	41 (9.1)	1 (0.2)
2	บอกผู้อื่นให้ซื้อตาม	189 (42.0)	193 (42.9)	66 (14.7)	2 (0.4)
เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะ...					
3	ไม่กลับไปซื้ออีก	241 (53.6)	103 (22.9)	83 (18.4)	23 (5.1)
4	บอกไม่ให้ผู้อื่นซื้อ	163 (36.2)	141 (31.3)	102 (22.7)	44 (9.8)
5	เลิกซื้ออาหารไทยนั้นเลย	141 (31.3)	96 (21.3)	123 (27.4)	90 (20.0)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

		(n = 450)			
ข้อที่	ความรู้สึกหลังการซื้อ	ระดับพฤติกรรม			
		ปฏิบัติเป็นประจำ (ร้อยละ)	ปฏิบัติบ่อยครั้ง (ร้อยละ)	ปฏิบัตินานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติเลย (ร้อยละ)
6	กลับไปไปที่ร้านที่ซื้อแล้วบอก ปัญหาที่พบ	76 (16.9)	111 (24.7)	139 (30.8)	124 (27.6)
7	กลับไปสอบถามผู้ขาย	70 (15.6)	107 (23.8)	143 (31.8)	130 (28.8)
8	ขอเปลี่ยนจากผู้ขาย	53 (11.8)	85 (18.9)	103 (22.9)	209 (46.4)
9	ร้องเรียนสำนักงาน คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	56 (12.4)	54 (12.0)	81 (18.0)	259 (57.6)
10	ขอเงินคืน	41 (9.1)	60 (13.3)	80 (17.8)	269 (59.8)
		รวม			$\bar{X} = 1.55$

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ พฤติกรรม
การบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ได้ทำการ
ทดสอบสมมติฐานระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ รายได้ของนิสิตนักศึกษา สภาพการอยู่อาศัย
จำนวนสมาชิกในครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา กับ พฤติกรรมการบริโภค
อาหารไทยโดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) (χ^2) ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ซึ่งระบุสมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) เพื่อการทดสอบดังต่อไปนี้

- 1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
- 2 รายได้ของนิสิตนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
- 3 สภาพการอยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
- 4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
- 5 การศึกษาของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
- 6 การศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

สมมติฐานที่ 1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานขั้นตอนใหญ่ๆ พบว่าผลการทดสอบยอมรับ (accept) สมมติฐานว่างที่ระบุว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ ขึ้นการแสวงหาข้อมูล ขึ้นการประเมินทางเลือก ขึ้นการตัดสินใจซื้อ ขึ้นความรู้สึกลังการซื้อ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายชั้นตอน

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	เพศ		รวม	χ^2	p
		ชาย	หญิง			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ	ประจำ	72 (32.0)	67 (29.8)	139 (30.8)	.269	.874
	บ่อยครั้ง	138 (61.3)	142 (63.1)	280 (62.1)		
	นานๆครั้ง	15 (6.7)	16 (7.1)	31 (7.1)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		
	ประจำ	21 (9.3)	14 (6.2)	35 (7.8)	2.639	.451
การแสวงหาข้อมูล	บ่อยครั้ง	134 (59.6)	142 (63.1)	276 (61.3)		
	นานๆครั้ง	70 (31.1)	69 (30.7)	139 (30.9)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		
การประเมินทางเลือก	ประจำ	28 (12.5)	19 (8.4)	47 (10.4)	4.357	.113
	บ่อยครั้ง	169 (75.1)	187 (83.2)	356 (79.2)		
	นานๆครั้ง	28 (12.4)	19 (8.4)	47 (10.4)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n = 450)						
พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	เพศ		รวม	χ^2	p
		ชาย	หญิง			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ	ประจำ	50 (22.2)	36 (16.0)	86 (19.1)	4.021	.134
	บ่อยครั้ง	163 (72.5)	181 (80.4)	344 (76.5)		
	นานๆครั้ง	12 (5.3)	8 (3.6)	20 (4.4)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		
ความรู้สึกหลังการซื้อ	ประจำ	16 (7.1)	18 (8.0)	34 (7.5)	.587	.899
	บ่อยครั้ง	98 (43.6)	100 (44.4)	198 (44.0)		
	นานๆครั้ง	111 (49.3)	107 (47.6)	218 (48.5)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		

p < .05

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด หรือรายข้อย่อยของแต่ละขั้นตอน พบความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 และ .05 ในบางประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 8)

การเกิดความต้องการ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 9 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การแสวงหาข้อมูล

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า พฤติกรรมจำนวน 14 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับเพศของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครเพศชาย มีพฤติกรรมขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก หนังสือพิมพ์

การประเมินทางเลือก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า พฤติกรรมจำนวน 17 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับเพศของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครเพศหญิง มีพฤติกรรมขั้นการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติบางครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น เลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคารหรือโรงแรม

การตัดสินใจซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 30 ประเด็น มี 5 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับเพศของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครเพศหญิง มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครเพศชาย มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น *ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่ขายถูก*

ความสัมพันธ์ทำนองเดียวกัน พบที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากวัตถุดิบ*

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครเพศหญิง มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองประเด็น คือ *ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุภาชนะพลาสติก* หรือ *ภาชนะโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร และบรรจุถุงพลาสติก*

ความรู้สึกลังการซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 10 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	เพศ		รวม	χ^2	p
		ชาย	หญิง			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การแสวงหาข้อมูล						
ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ อาหารไทยจาก หนังสือพิมพ์	ประจำ	56 (24.9)	48 (21.3)	104 (23.1)	12.605	.006
	บ่อยครั้ง	91 (40.4)	94 (41.8)	185 (41.1)		
	นานๆครั้ง	78 (34.7)	83 (36.9)	161 (35.8)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		
การประเมินทางเลือก						
เลือกซื้ออาหารไทยจาก ภัตตาคาร/โรงแรม	ประจำ	20 (8.9)	13 (5.8)	33 (7.3)	10.675	.014
	บ่อยครั้ง	49 (21.7)	40 (17.7)	89 (19.8)		
	นานๆครั้ง	156 (69.4)	172 (76.5)	328 (72.9)		
	รวม	225 (50.0)	225 (50.0)	450 (100.0)		

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n = 450)								
พฤติกรรมกรบริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	เพศ		รวม	χ^2	p		
		ชาย	หญิง					
		จำนวน	จำนวน					
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)					
การตัดสินใจซื้อ								
ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก ร้าน ที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ	ประจำ	72	50	122	7.892	.048		
		(32.0)	(22.2)	(27.1)				
	บ่อยครั้ง	68	89	157	(30.2)	(39.6)	(34.9)	
		นานๆครั้ง	85	86				171
	รวม		225	225	450	(50.0)	(50.0)	(100.0)
		ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก ร้าน ที่ขายถูก	ประจำ	98	62			
	(43.6)			(27.6)	(35.6)			
	บ่อยครั้ง		85	100	185	(37.7)	(44.4)	(41.1)
			นานๆครั้ง	42	63			
	รวม			225	225	450	(50.0)	(50.0)
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก วัตถุดิบ			ประจำ	114	88	202		
	(50.6)	(39.1)		(44.9)				
	บ่อยครั้ง	79	111	190	(35.1)	(49.3)	(42.2)	
		นานๆครั้ง	32	26				58
	รวม		225	225	450	(50.0)	(50.0)	(100.0)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n = 450)						
พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	เพศ		รวม	χ^2	p
		ชาย	หญิง			
		จำนวน	จำนวน			
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)						
ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหาร ไทยที่บรรจุ ถาดพลาสติกหรือ ถาดโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร	ประจำ	70	62	132	8.700	.034
		(31.1)	(27.6)	(29.3)		
	บ่อยครั้ง	83	102	185		
		(36.9)	(45.3)	(41.1)		
	นานๆครั้ง	72	61	133		
		(32.0)	(27.1)	(29.6)		
	รวม	225	225	450		
		(50.0)	(50.0)	(100.0)		
ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหาร ไทยที่บรรจุ ถูพลาสติก	ประจำ	90	85	175	9.064	.028
		(40.0)	(37.8)	(38.8)		
	บ่อยครั้ง	81	106	187		
		(36.0)	(47.1)	(41.6)		
	นานๆครั้ง	54	34	88		
		(24.0)	(15.1)	(19.6)		
	รวม	225	225	450		
		(50.0)	(50.0)	(100.0)		

p < .05

สมมติฐานที่ 2 รายได้ของนิสิตนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานขั้นตอนใหญ่ๆ พบว่าผลการทดสอบยอมรับ (accept) สมมติฐานว่างที่ระบุว่ารายได้ของนิสิตนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ ขั้นการแสวงหาข้อมูล ขั้นการประเมินทางเลือก ขั้นการตัดสินใจซื้อ ขั้นความรู้สึกลหลังการซื้อ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย รายขั้นตอน

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ระดับ	รายได้ของนิสิตนักศึกษา				รวม	χ^2	p
		3,000 บาทและต่ำกว่าจำนวน (ร้อยละ)	3,001-5,000 บาทจำนวน (ร้อยละ)	5,001-7,000 บาทจำนวน (ร้อยละ)	7,001 บาทขึ้นไปจำนวน (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ	ประจำ	26 (24.7)	45 (30.2)	33 (35.9)	35 (33.6)	139 (30.9)	7.366	.288
	บ่อยครั้ง	68 (64.8)	97 (65.1)	55 (59.8)	60 (57.7)	280 (62.2)		
	นานๆครั้ง	11 (10.5)	7 (4.7)	4 (4.3)	9 (8.7)	31 (6.9)		
	รวม	105 (23.3)	149 (33.1)	92 (20.5)	104 (23.1)	450 (100.0)		
	ประจำ	6 (5.7)	12 (8.1)	7 (7.6)	10 (9.6)	35 (7.8)	8.400	.494
	บ่อยครั้ง	56 (53.3)	96 (64.4)	60 (65.2)	64 (61.5)	276 (61.3)		
การแสวงหาข้อมูล	นานๆครั้ง	43 (41.0)	41 (27.5)	25 (27.2)	30 (28.9)	139 (30.9)		
	รวม	105 (23.3)	149 (33.1)	92 (20.5)	104 (23.1)	450 (100.0)		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	รายได้ของนิสิตนักศึกษา				รวม	χ^2	p
		3,000 บาทและ ต่ำกว่า จำนวน (ร้อยละ)	3,001- 5,000 บาท จำนวน (ร้อยละ)	5,001- 7,000 บาท จำนวน (ร้อยละ)	7,001 บาทขึ้น ไป จำนวน (ร้อยละ)			
การประเมินทางเลือก	ประจำ	7	22	8	10	47	8.717	.190
		(6.7)	(14.8)	(8.7)	(9.6)	(10.4)		
	บ่อยครั้ง	83	110	78	85	356		
		(79.0)	(73.8)	(84.8)	(81.7)	(79.2)		
	นานๆครั้ง	15	17	6	9	47		
		(14.3)	(11.4)	(6.5)	(8.7)	(10.4)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		
การตัดสินใจซื้อ	ประจำ	16	34	19	17	86	3.858	.696
		(15.2)	(22.8)	(20.6)	(16.3)	(19.1)		
	บ่อยครั้ง	85	108	70	81	344		
		(81.0)	(72.5)	(76.1)	(77.9)	(76.5)		
	นานๆครั้ง	4	7	3	6	20		
		(3.8)	(4.7)	(3.3)	(5.8)	(4.4)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร	ระดับ	รายได้ของนิสิตนักศึกษา				รวม	χ^2	p
		3,000	3,001- 5,000	5,001- 7,000	7,001 บาทขึ้นไป			
บริโภคอาหารไทย	พฤติกรรม	บาทและ ต่ำกว่า จำนวน (ร้อยละ)	บาท จำนวน (ร้อยละ)	บาท จำนวน (ร้อยละ)	บาท จำนวน (ร้อยละ)			
ความรู้สึกลังการซื้อ	ประจำ	5 (4.8)	17 (11.4)	7 (7.6)	5 (4.8)	34 (7.5)	10.963	.278
	บ่อยครั้ง	42 (40.0)	66 (44.3)	43 (46.7)	47 (45.2)	198 (44.0)		
	นานๆครั้ง	58 (55.2)	66 (44.3)	42 (45.7)	52 (50.0)	218 (48.5)		
	รวม	105 (23.3)	149 (33.1)	92 (20.5)	104 (23.1)	450 (100.0)		

p < .05

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด หรือรายข้อย่อยของแต่ละขั้นตอน พบความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 และ .05 ในบางประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 10)

การเกิดความต้องการ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 9 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การแสวงหาข้อมูล

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า พฤติกรรมจำนวน 14 ประเด็น มี 3 ประเด็นที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก โทรทัศน์*

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติบางครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น *ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก วิทยุ*

ความสัมพันธ์ทำนองเดียวกัน พบที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจาก รุ่นพี่*

การประเมินทางเลือก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า พฤติกรรมจำนวน 17 ประเด็น มี 1 ประเด็นที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 5,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมขั้นการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติบางครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น *ซื้ออาหารไทยจากอาหารปิ่นโต*

การตัดสินใจซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 30 ประเด็น มี 4 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 5,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติกันครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น **ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีผู้ที่มีชื่อเสียงเคยมาซื้อไปรับประทาน**

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,000 บาทและต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองประเด็น คือ **ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากแหล่งผลิต และส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตาไมโครเวฟ**

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-7,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น **ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ระยะเวลาการเก็บรักษา**

ความรู้สึกลังการซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นความรู้สึกลังการซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 10 ประเด็น มี 2 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับรายได้ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อในระดับปฏิบัตินานๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะขอเงินคืน*

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อในระดับปฏิบัตินานๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-7,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค*

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

(n = 450)

		รายได้ของนิสิตนักศึกษา						
พฤติกรรมกร	ระดับ	3,000	3,001-	5,001-	7,001	รวม	χ^2	p
บริโภคอาหารไทย	พฤติกรรม	บาทและ	5,000	7,000	บาทขึ้น			
		ต่ำกว่า	บาท	บาท	ไป			
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
การแสวงหาข้อมูล								
ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก โทรทัศน์	ประจำ	69	72	50	55	246	19.083	.024
		(65.7)	(48.3)	(54.3)	(52.9)	(54.6)		
	บ่อยครั้ง	27	51	22	40	140		
		(25.7)	(34.2)	(23.9)	(38.5)	(31.1)		
	นานๆครั้ง	9	26	20	9	64		
		(8.6)	(17.5)	(21.8)	(8.6)	(14.3)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 450)								
พฤติกรรมกร บริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	รายได้ของนิสิตนักศึกษา				รวม	χ^2	p
		3,000	3,001-	5,001-	7,001			
		บาทและ	5,000	7,000	บาทขึ้น			
		ต่ำกว่า	บาท	บาท	ไป			
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
การแสวงหาข้อมูล								
(ต่อ)								
ได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับอาหารไทย จาก วิทยุ	ประจำ	14	23	21	18	46	23.383	.005
		(13.3)	(15.4)	(22.8)	(17.3)	(16.9)		
	บ่อยครั้ง	21	47	35	41	144		
		(20.0)	(31.5)	(38.0)	(39.4)	(32.0)		
	นานๆครั้ง	70	79	36	45	230		
		(66.7)	(53.1)	(39.2)	(43.3)	(51.1)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		
ก่อนซื้ออาหารไทย จะสอบถามความ คิดเห็นจากรุ่นพี่	ประจำ	4	16	8	5	33	18.126	.034
		(3.9)	(10.7)	(8.7)	(4.8)	(7.3)		
	บ่อยครั้ง	21	41	27	29	118		
		(20.0)	(27.5)	(29.3)	(27.9)	(26.2)		
	นานๆครั้ง	80	92	57	70	199		
		(76.1)	(61.8)	(62.0)	(67.3)	(66.5)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 450)

		รายได้ของนิสิตนักศึกษา						
พฤติกรรมกร	ระดับ	3,000	3,001-	5,001-	7,001	รวม	χ^2	p
บริโภคอาหารไทย	พฤติกรรม	บาทและ	5,000	7,000	บาทขึ้น			
		ต่ำกว่า	บาท	บาท	ไป			
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
การประเมินทางเลือก								
ซื้ออาหารไทยจาก อาหารปันโต	ประจำ	1	20	4	1	26	28.765	.001
		(1.0)	(13.4)	(4.3)	(1.0)	(5.8)		
	บ่อยครั้ง	10	16	8	9	43		
		(9.5)	(10.7)	(8.7)	(8.7)	(9.6)		
	นานๆครั้ง	94	113	80	94	381		
		(89.5)	(75.9)	(87.0)	(90.3)	(84.7)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		
การตัดสินใจซื้อ								
ตัดสินใจซื้ออาหาร ไทยจากร้านที่มีผู้ที่มี ชื่อเสียงเคยมาซื้อไป รับประทาน	ประจำ	21	35	21	15	92	16.988	.049
		(20.0)	(23.5)	(22.8)	(14.4)	(20.4)		
	บ่อยครั้ง	26	56	25	40	147		
		(24.7)	(37.6)	(27.2)	(38.5)	(32.7)		
	นานๆครั้ง	58	58	46	49	221		
		(55.3)	(38.9)	(50.0)	(57.1)	(46.9)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

		รายได้ของนิสิตนักศึกษา				(n = 450)		
พฤติกรรม	ระดับ	3,000	3,001-5,000	5,001-7,000	7,001 บาทขึ้นไป	รวม	χ^2	p
บริโภคอาหารไทย	พฤติกรรม	บาทและต่ำกว่า	บาท	บาท	บาทขึ้นไป			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)								
ซื้ออาหารไทยโดย	ประจำ	32	63	31	22	148	20.750	.014
พิจารณาจาก แหล่ง		(30.5)	(42.3)	(33.7)	(21.2)	(33.0)		
ผลิต	บ่อยครั้ง	47	60	33	55	195		
		(44.7)	(40.3)	(35.9)	(52.9)	(43.3)		
	นานๆครั้ง	26	26	28	27	107	17.086	.047
		(24.8)	(17.4)	(30.4)	(25.9)	(23.7)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		
ส่วนใหญ่จะ	ประจำ	20	29	30	13	92	17.036	.048
ตัดสินใจซื้ออาหาร		(19.0)	(19.4)	(32.6)	(12.5)	(20.4)		
ไทยที่บรรจุพลาสติก	บ่อยครั้ง	37	63	29	49	178		
ที่อุ่นได้ในเตา		(35.2)	(42.3)	(31.5)	(47.1)	(39.6)		
ไมโครเวฟ	นานๆครั้ง	48	57	33	42	180	17.036	.048
		(45.8)	(38.3)	(35.9)	(40.4)	(40.0)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		
ซื้ออาหารไทยโดย	ประจำ	45	64	39	41	189	17.036	.048
พิจารณาจาก		(42.8)	(43.0)	(42.4)	(39.4)	(42.0)		
ระยะเวลาการเก็บ	บ่อยครั้ง	49	58	31	51	189		
รักษา		(46.7)	(38.9)	(33.7)	(49.0)	(42.0)		
	นานๆครั้ง	11	27	22	12	72	17.036	.048
		(10.5)	(18.1)	(23.9)	(11.6)	(16.0)		
	รวม	105	149	92	104	450		
		(23.3)	(33.1)	(20.5)	(23.1)	(100.0)		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

		รายได้ของนิสิตนักศึกษา				(n = 450)		
พฤติกรรม	ระดับ	3,000	3,001-5,000	5,001-7,000	7,001	รวม	χ^2	p
บริโภคอาหารไทย	พฤติกรรม	บาทและต่ำกว่า จำนวน (ร้อยละ)	บาท จำนวน (ร้อยละ)	บาท จำนวน (ร้อยละ)	บาทขึ้นไป จำนวน (ร้อยละ)			
ความรู้สึกลังการซื้อ								
เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามี	ประจำ	6 (5.7)	22 (14.8)	7 (7.6)	6 (5.8)	41 (9.1)	17.090	.047
ปัญหาจะขอเงินคืน	บ่อยครั้ง	8 (7.6)	20 (13.4)	16 (17.4)	16 (15.4)	60 (13.3)		
	นานๆครั้ง	91 (86.7)	107 (71.8)	69 (75.0)	82 (78.8)	349 (77.6)		
	รวม	105 (23.3)	149 (33.1)	92 (20.5)	104 (23.1)	450 (100.0)		
เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามี	ประจำ	8 (7.6)	24 (16.1)	15 (16.3)	9 (8.7)	56 (12.4)	18.370	.031
ปัญหาจะร้องเรียน	บ่อยครั้ง	12 (11.4)	20 (13.4)	14 (15.2)	8 (7.7)	54 (12.0)		
สำนักงาน	นานๆครั้ง	85 (81.0)	105 (70.5)	63 (68.5)	87 (83.7)	340 (75.6)		
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	รวม	105 (23.3)	149 (33.1)	92 (20.5)	104 (23.1)	450 (100.0)		

p < .05

สมมติฐานที่ 3 สภาพการอยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานขั้นตอนใหญ่ๆ พบว่าผลการทดสอบยอมรับ (accept) สมมติฐานว่างที่ระบุว่าสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ ขึ้นการแสวงหาข้อมูล ขึ้นการประเมินทางเลือก ขึ้นการตัดสินใจซื้อ ขึ้นความรู้สึกลังการซื้อ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
รายขั้นตอน

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภค อาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	สภาพการอยู่อาศัย		รวม	χ^2	p
		บิดา มารดา	เพื่อน บ้าน			
		ญาติ/ผู้ปกครอง	เช่า/หอพัก			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ	ประจำ	99	40	139	1.149	.563
		(30.1)	(33.0)	(30.9)		
	บ่อยครั้ง	205	75	280		
		(62.3)	(62.0)	(62.2)		
	นานๆครั้ง	25	6	31		
		(7.6)	(5.0)	(6.9)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		
การแสวงหาข้อมูล	ประจำ	25	10	35	2.460	.483
		(7.6)	(8.3)	(7.8)		
	บ่อยครั้ง	198	78	276		
		(60.2)	(64.4)	(61.3)		
	นานๆครั้ง	106	33	139		
		(32.2)	(27.3)	(30.9)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมบริโภค อาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	สภาพการอยู่อาศัย		รวม	χ^2	p
		บิดา มารดา	เพื่อน บ้าน			
		ญาติ/ผู้ปกครอง	เช่า/หอพัก			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การประเมินทางเลือก	ประจำ	31	16	47	2.296	.317
		(9.4)	(13.2)	(10.4)		
	บ่อยครั้ง	266	90	356		
		(80.9)	(74.4)	(79.2)		
	นานๆครั้ง	32	15	47		
		(9.7)	(12.4)	(10.4)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		
การตัดสินใจซื้อ	ประจำ	62	24	86	3.682	.159
		(18.8)	(19.9)	(19.1)		
	บ่อยครั้ง	256	88	334		
		(77.9)	(72.7)	(76.5)		
	นานๆครั้ง	11	9	20		
		(3.3)	(7.4)	(4.4)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		
ความรู้สึกหลังการซื้อ	ประจำ	23	11	34	2.159	.540
		(7.0)	(9.1)	(7.6)		
	บ่อยครั้ง	142	56	198		
		(43.2)	(46.3)	(44.0)		
	นานๆครั้ง	164	54	218		
		(49.8)	(44.6)	(48.4)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		

p < .05

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด หรือรายชื่อย่อยของแต่ละขั้นตอน พบความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 และ .05 ในบางประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 12)

การเกิดความต้องการ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 9 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมขั้นการเกิดความต้องการในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น ซื้ออาหารไทยเพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ

การแสวงหาข้อมูล

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า พฤติกรรมจำนวน 14 ประเด็น มี 2 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ บิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ เพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สองประเด็น คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ และ ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นครอบครัว

การประเมินทางเลือก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า พฤติกรรมจำนวน 17 ประเด็น มี 2 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมขั้นการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ*

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ บิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมขั้นการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ เพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *เลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม*

การตัดสินใจซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 30 ประเด็น มี 5 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น *ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากคราซีหื้อ*

ความสัมพันธ์ทำนองเดียวกัน พบที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ*

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ*

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ บิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ เพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุถาดพลาสติกหรือถาดโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร

นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ บิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับ เพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ ถูพลาสติก

ความรู้สึกหลังการซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 10 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพการอยู่อาศัยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	สภาพการอยู่อาศัย		รวม	χ^2	p
		บิดา มารดา	เพื่อน บ้าน			
		ญาติ/ผู้ปกครอง	เช่า/หอพัก			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ						
ซื้ออาหารไทยเพราะคุ้นเคย กับรสชาติแบบไทยๆ	ประจำ	189	83	272	8.215	.042
		(57.4)	(68.6)	(60.4)		
	บ่อยครั้ง	119	37	156		
		(36.2)	(30.6)	(34.7)		
	นานๆครั้ง	21	1	22		
		(6.4)	(0.8)	(4.9)		
รวม	329	121	450			
	(73.1)	(26.9)	(100.0)			
การแสวงหาข้อมูล						
ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ อาหารไทยจากโทรทัศน์	ประจำ	192	54	246	12.361	.006
		(58.4)	(44.6)	(54.6)		
	บ่อยครั้ง	97	43	140		
		(29.4)	(35.5)	(31.1)		
	นานๆครั้ง	40	24	64		
		(12.2)	(19.9)	(14.3)		
รวม	329	121	450			
	(73.1)	(26.9)	(100.0)			
ก่อนซื้ออาหารไทยจะ สอบถามความคิดเห็น ครอบครัว	ประจำ	159	42	201	16.894	.001
		(48.3)	(34.6)	(44.7)		
	บ่อยครั้ง	125	44	169		
		(38.0)	(36.4)	(37.6)		
	นานๆครั้ง	45	35	80		
		(13.7)	(29.0)	(17.9)		
รวม	329	121	450			
	(73.1)	(26.9)	(100.0)			

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	สภาพการอยู่อาศัย		รวม	χ^2	p
		บิดา มารดา	เพื่อน บ้าน			
		ญาติ/ผู้ปกครอง	เช่า/หอพัก			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การประเมินทางเลือก						
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณา จาก รสชาติ	ประจำ	189	83	272	8.204	.017
		(57.4)	(68.6)	(60.4)		
	บ่อยครั้ง	119	37	156		
		(36.2)	(30.6)	(34.7)		
	นานๆครั้ง	21	1	22		
		(6.4)	(0.8)	(4.9)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		
เลือกซื้ออาหารไทยจาก ภัตตาคาร/โรงแรม	ประจำ	22	11	33	8.027	.045
		(6.7)	(9.1)	(7.3)		
	บ่อยครั้ง	65	24	89		
		(19.8)	(19.9)	(19.8)		
	นานๆครั้ง	242	86	328		
		(73.5)	(71.0)	(72.9)		
	รวม	329	131	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		
การตัดสินใจซื้อ						
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณา จาก ตรีฮี้อ	ประจำ	101	28	129	11.571	.009
		(30.7)	(23.1)	(28.7)		
	บ่อยครั้ง	141	53	194		
		(42.9)	(43.9)	(43.0)		
	นานๆครั้ง	87	40	127		
		(26.4)	(33.0)	(28.3)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	สภาพการอยู่อาศัย		รวม	χ^2	p
		บิดา มารดา	เพื่อน บ้าน			
		ญาติ/ผู้ปกครอง	เช่า/หอพัก			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)						
ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก ร้านที่มีตรารับรองความ อร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ	ประจำ	93 (28.3)	29 (24.0)	122 (27.1)	8.250	.041
	บ่อยครั้ง	122 (37.0)	35 (28.9)	157 (34.9)		
	นานๆครั้ง	114 (34.7)	57 (47.1)	171 (38.0)		
	รวม	329 (73.1)	121 (26.9)	450 (100.0)		
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณา จาก รสชาติ	ประจำ	189 (57.4)	83 (68.6)	272 (60.4)	8.204	.017
	บ่อยครั้ง	119 (36.2)	37 (30.6)	156 (34.7)		
	นานๆครั้ง	21 (6.4)	1 (0.8)	22 (4.9)		
	รวม	329 (73.1)	121 (26.9)	450 (100.0)		
ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้อ อาหารไทยที่บรรจุภาชนะ พลาสติกหรือถาดโฟมหุ้ม พลาสติกห่ออาหาร	ประจำ	95 (28.9)	37 (30.6)	132 (29.3)	2.922	.005
	บ่อยครั้ง	138 (41.9)	47 (38.9)	185 (41.1)		
	นานๆครั้ง	96 (29.2)	37 (30.5)	133 (29.6)		
	รวม	329 (73.1)	121 (26.9)	450 (100.0)		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	สภาพการอยู่อาศัย		รวม	χ^2	p
		บิดา มารดา	เพื่อน บ้าน			
		ญาติ/ผู้ปกครอง	เช่า/หอพัก			
			พักคนเดียว			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)						
ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้อ	ประจำ	132	43	175	10.288	.016
อาหารไทยที่บรรจุ		(40.1)	(35.6)	(38.8)		
ถุงพลาสติก	บ่อยครั้ง	136	51	187		
		(41.3)	(42.1)	(41.6)		
	นานๆครั้ง	61	27	88		
		(18.6)	(22.3)	(19.6)		
	รวม	329	121	450		
		(73.1)	(26.9)	(100.0)		

p < .05

สมมติฐานที่ 4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานขั้นตอนใหญ่ๆ พบว่าผลการทดสอบยอมรับ (accept) สมมติฐานว่างที่ระบุว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวของนิสิตนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ ขึ้นการแสวงหาข้อมูล ขึ้นการประเมินทางเลือก ขึ้นการตัดสินใจซื้อ ขึ้นความรู้สึกลหลังการซื้อ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
รายชั้นตอน

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภค อาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	จำนวนสมาชิกในครอบครัว		รวม	χ^2	p
		2-4 คน	5 คน			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน ขึ้นไป (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ	ประจำ	94	45	139	2.731	.255
		(33.7)	(26.3)	(30.9)		
	บ่อยครั้ง	167	113	280		
		(59.8)	(66.1)	(62.2)		
	นานๆครั้ง	18	13	31		
		(6.5)	(7.6)	(6.9)		
	รวม	279	171	450		
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		
การแสวงหาข้อมูล	ประจำ	25	10	35	4.898	.179
		(9.0)	(5.8)	(7.8)		
	บ่อยครั้ง	175	101	276		
		(62.6)	(59.1)	(61.3)		
	นานๆครั้ง	79	60	139		
		(28.4)	(35.1)	(30.9)		
	รวม	279	171	450		
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		
การประเมินทางเลือก	ประจำ	29	18	47	.004	.998
		(10.4)	(10.5)	(10.4)		
	บ่อยครั้ง	221	135	356		
		(79.2)	(79.0)	(79.2)		
	นานๆครั้ง	29	18	47		
		(10.4)	(10.5)	(10.4)		
	รวม	279	171	450		
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภค อาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	จำนวนสมาชิกในครอบครัว		รวม	χ^2	p
		2-4 คน	5 คน			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน ขึ้นไป (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ	ประจำ	61	25	86	3.814	.149
		(21.9)	(14.6)	(19.1)		
	บ่อยครั้ง	207	137	344		
		(74.2)	(80.1)	(76.5)		
	นานๆครั้ง	11	9	20		
		(3.9)	(5.3)	(4.4)		
ความรู้สึกลังการซื้อ	ประจำ	279	171	450	2.401	.493
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		
	บ่อยครั้ง	18	16	34		
		(6.5)	(9.4)	(7.6)		
	นานๆครั้ง	119	79	198		
		(42.7)	(46.2)	(44.0)		
ความรู้สึกลังการซื้อ	ประจำ	142	76	218	2.401	.493
		(50.8)	(44.4)	(48.4)		
	บ่อยครั้ง	279	171	450		
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		
	นานๆครั้ง	18	16	34		
		(6.5)	(9.4)	(7.6)		

p < .05

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด หรือรายข้อย่อยของแต่ละขั้นตอน พบความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 และ .05 ในบางประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 14)

การเกิดความต้องการ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 9 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การแสวงหาข้อมูล

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า พฤติกรรมจำนวน 14 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การประเมินทางเลือก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า พฤติกรรมจำนวน 17 ประเด็น มี 1 ประเด็นที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีพฤติกรรมขั้นการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น ชื่ออาหารไทยโดยพิจารณาจากการชื่อตามผู้อื่น

การตัดสินใจซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 30 ประเด็น มี 4 ประเด็นที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีพฤติกรรมขึ้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามประเด็น คือ คัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย ร้านใกล้บ้าน / ใกล้สถานศึกษา และซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากระยะการเก็บรักษา

นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป มีพฤติกรรมขึ้นการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติบางครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ

ความรู้สึกหลังการซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 10 ประเด็นไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
(n = 450)

พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	จำนวนสมาชิกในครอบครัว		รวม	χ^2	p
		2-4 คน	5 คนขึ้นไป			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			

การประเมินทางเลือก						
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก การซื้อตามผู้อื่น	ประจำ	143	69	212	9.401	.024
		(51.3)	(40.4)	(47.1)		
	บ่อยครั้ง	115	82	197		
		(41.2)	(48.0)	(43.8)		
	นานๆครั้ง	21	20	41		
		(7.5)	(11.6)	(9.1)		
รวม	279	171	450			
	(62.0)	(38.0)	(100.0)			

การตัดสินใจซื้อ						
ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก ร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย	ประจำ	161	79	240	10.329	.016
		(57.7)	(46.2)	(53.3)		
	บ่อยครั้ง	101	85	186		
		(36.2)	(49.7)	(41.4)		
	นานๆครั้ง	17	7	24		
		(6.1)	(4.1)	(5.3)		
รวม	279	171	450			
	(62.0)	(38.0)	(100.0)			

ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก ร้านใกล้บ้าน / ใกล้สถานศึกษา	ประจำ	157	72	229	11.360	.010
		(56.3)	(42.1)	(50.9)		
	บ่อยครั้ง	97	70	167		
		(34.7)	(40.9)	(37.1)		
	นานๆครั้ง	25	29	54		
		(9.0)	(17.0)	(12.0)		
รวม	279	171	450			
	(62.0)	(38.0)	(100.0)			

ตารางที่ 14 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกรบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว		รวม	χ^2	p
		2-4 คน	5 คนขึ้นไป			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)						
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก ระยะการเก็บรักษา	ประจำ	126	63	189	9.370	.025
		(45.2)	(36.9)	(42.0)		
	บ่อยครั้ง	118	71	189		
		(42.3)	(41.5)	(42.0)		
	นานๆครั้ง	35	37	72		
		(12.5)	(21.6)	(16.0)		
	รวม	279	171	450		
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		
ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหาร ไทยที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ ในเตาอบไมโครเวฟ	ประจำ	57	35	92	17.259	.001
		(20.4)	(20.4)	(20.4)		
	บ่อยครั้ง	123	55	178		
		(44.1)	(32.2)	(39.6)		
	นานๆครั้ง	99	81	180		
		(32.5)	(47.4)	(40.0)		
	รวม	279	171	450		
		(62.0)	(38.0)	(100.0)		

p < .05

สมมติฐานที่ 5 การศึกษาของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานขั้นตอนใหญ่ๆ พบว่าผลการทดสอบยอมรับ (accept) สมมติฐานว่างที่ระบุว่าการศึกษาของบิดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการเกิดความต้องการ ขั้นการแสวงหาข้อมูล ขั้นการประเมินทางเลือก ขั้นการตัดสินใจซื้อ
 ขั้นความรู้สึกหลังการซื้อ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 รายขั้นตอน

		การศึกษาของบิดา				(n = 450)		
พฤติกรรม การบริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	รวม	χ^2	p
			หรือ	หรือ	และ			
			เทียบเท่า	เทียบเท่า	สูงกว่า			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ	ประจำ	31 (31.3)	29 (26.1)	35 (43.2)	44 (27.7)	139 (30.9)	8.711	.190
	บ่อยครั้ง	60 (60.6)	76 (68.5)	41 (50.6)	103 (64.8)	280 (62.2)		
	นานๆครั้ง	8 (8.1)	6 (5.4)	5 (6.2)	12 (7.5)	31 (6.9)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		
การแสวงหาข้อมูล	ประจำ	3 (3.0)	8 (7.2)	8 (9.9)	16 (10.1)	35 (7.8)	7.930	.541
	บ่อยครั้ง	59 (59.6)	69 (62.2)	53 (65.4)	95 (59.7)	276 (61.3)		
	นานๆครั้ง	37 (37.4)	34 (30.6)	20 (24.7)	48 (30.2)	139 (30.9)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		

ตารางที่ 15 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของบิดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ	หรือ	และ			
		จำนวน (ร้อยละ)	เทียบเท่า จำนวน (ร้อยละ)	เทียบเท่า จำนวน (ร้อยละ)	สูงกว่า จำนวน (ร้อยละ)			
การประเมิน ทางเลือก	ประจำ	6 (6.1)	10 (9.0)	8 (9.8)	23 (14.5)	47 (10.4)	7.937	.243
	บ่อยครั้ง	82 (82.8)	90 (81.1)	68 (84.0)	116 (73.0)	356 (79.2)		
	นานๆครั้ง	11 (11.1)	11 (9.9)	5 (6.2)	20 (12.5)	47 (10.4)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		
	ประจำ	10 (10.1)	26 (23.4)	18 (22.2)	32 (20.1)	86 (19.1)	7.580	.271
	บ่อยครั้ง	85 (85.9)	80 (72.1)	60 (74.1)	119 (74.9)	344 (76.5)		
การตัดสินใจซื้อ	นานๆครั้ง	4 (4.0)	5 (4.5)	3 (3.7)	8 (5.0)	20 (4.4)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		
ความรู้สึกลัง การซื้อ	ประจำ	1 (1.0)	13 (11.7)	6 (7.4)	14 (8.8)	34 (7.5)	15.373	.081
	บ่อยครั้ง	45 (45.5)	40 (36.0)	36 (44.5)	77 (48.4)	198 (44.0)		
	นานๆครั้ง	53 (53.5)	58 (52.3)	39 (48.1)	68 (42.8)	218 (48.5)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		

p < .05

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด หรือรายชื่อย่อยของแต่ละขั้นตอน พบความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 และ .05 ในบางประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางที่ 16)

การเกิดความต้องการ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 9 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรมขั้นการเกิดความต้องการในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ซื้ออาหารไทยเพราะต้องการอนุรักษ์อาหารไทย*

การแสวงหาข้อมูล

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า พฤติกรรมจำนวน 14 ประเด็น มี 2 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับ อนุปริญญาหรือเทียบเท่าและต่ำกว่า มีพฤติกรรมขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์*

นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าและต่ำกว่า มีพฤติกรรมขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติบางครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากแผ่นพับ/ใบปลิว*

การประเมินทางเลือก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีของบัณฑิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า พฤติกรรมจำนวน 17 ประเด็น มี 2 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบัณฑิตของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่บัณฑิตมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บัณฑิตมีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น เลือกซื้ออาหารไทยจากการบริการส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน

ความสัมพันธ์ทำนองเดียวกัน พบที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น เลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม

การตัดสินใจซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีของบัณฑิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 30 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบัณฑิตของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่บัณฑิตมีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อในระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บัณฑิตมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีผู้ที่มีชื่อเสียงเคยมาซื้อไปรับประทาน

ความรู้สึกหลังการซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรีของบัณฑิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 10 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบัณฑิตของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมขั้นความรู้สึกลังการซื้อในระดับปฏิบัติงานๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะกลับไปซื้อแล้วบอกปัญหาที่พบ

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

(n = 450)

พฤติกรรม บริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของบิดา				รวม	χ^2	p		
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี					
			หรือ	หรือ	และสูง					
			เทียบเท่า	เทียบเท่า	กว่า					
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)					
การแสวงหาข้อมูล										
ได้รับข้อมูล	ประจำ	62	64	50	70	246	21.405	.011		
ข่าวสารเกี่ยวกับ		(62.7)	(57.7)	(61.7)	(44.0)	(54.7)				
อาหารไทยจาก	บ่อยครั้ง	24	39	20	57	140				
โทรทัศน์		(24.2)	(35.1)	(24.7)	(35.8)	(31.0)				
	นานๆครั้ง	13	8	11	32	64				
		(13.1)	(7.2)	(13.6)	(20.2)	(14.3)				
	รวม	99	111	81	159	450				
		(22.0)	(24.7)	(18.0)	(35.3)	(100.0)				
ได้รับข้อมูล	ประจำ	3	5	7	21	36			19.208	.023
ข่าวสารเกี่ยวกับ		(3.0)	(4.5)	(8.6)	(13.2)	(8.0)				
อาหารไทยจาก	บ่อยครั้ง	35	32	28	56	151				
แผ่นพับ/ใบปลิว		(35.5)	(28.8)	(34.6)	(35.2)	(33.6)				
	นานๆครั้ง	61	74	46	82	263				
		(61.5)	(66.7)	(56.8)	(51.6)	(58.4)				
	รวม	99	111	81	159	450				
		(22.0)	(24.7)	(18.0)	(35.3)	(100.0)				

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของบิดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ เทียบเท่า	หรือ เทียบเท่า	และสูง กว่า			
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การประเมิน ทางเลือก								
เลือกซื้ออาหาร ไทยจากการ บริการสั่ง	ประจำ	5 (5.1)	11 (10.0)	13 (16.0)	36 (22.6)	65 (14.4)	27.674	.001
อาหารทาง โทรศัพท์และ ส่งถึงบ้าน	บ่อยครั้ง	20 (20.2)	20 (18.0)	24 (29.7)	36 (22.6)	100 (22.2)		
	นานๆครั้ง	74 (74.7)	80 (72.0)	44 (54.3)	87 (54.8)	285 (63.4)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		
เลือกซื้ออาหาร ไทยจาก ภัตตาคาร/ โรงแรม	ประจำ	2 (2.0)	6 (5.4)	9 (11.1)	16 (10.0)	33 (7.3)	17.429	.042
	บ่อยครั้ง	18 (18.2)	21 (19.0)	19 (23.5)	31 (19.5)	89 (19.8)		
	นานๆครั้ง	79 (79.8)	84 (75.6)	53 (65.4)	112 (70.5)	328 (72.9)		
	รวม	99 (22.0)	111 (24.7)	81 (18.0)	159 (35.3)	450 (100.0)		

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรม บริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของบิดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ	หรือ	และสูง			
		จำนวน	เทียบเท่า	เทียบเท่า	กว่า			
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ								
ตัดสินใจซื้อ	ประจำ	9	27	26	30	92	27.648	.001
อาหารไทยจาก		(9.1)	(24.3)	(32.1)	(18.9)	(20.4)		
ร้านที่มีผู้ที่มี	บ่อยครั้ง	38	35	24	50	147		
ชื่อเสียงเคยมา		(38.4)	(31.6)	(29.6)	(31.4)	(32.7)		
ซื้อไป	นานๆครั้ง	52	49	31	79	220		
รับประทาน		(57.5)	(44.1)	(38.3)	(49.7)	(46.9)		
	รวม	99	111	81	159	450		
		(22.0)	(24.7)	(18.0)	(35.3)	(100.0)		
ความรู้สึกหลังการซื้อ								
เมื่อบริโภค	ประจำ	4	23	18	31	76	20.996	.013
อาหารไทยแล้ว		(4.0)	(20.8)	(22.2)	(19.5)	(16.8)		
พบว่ามีปัญหา	บ่อยครั้ง	23	24	17	47	111		
จะกลับไปร้าน		(23.2)	(21.6)	(21.0)	(29.5)	(24.7)		
ที่ซื้อแล้วบอก	นานๆครั้ง	72	64	46	81	263		
ปัญหาที่พบ		(72.8)	(57.6)	(56.8)	(51.0)	(58.5)		
	รวม	99	111	81	159	450		
		(22.0)	(24.7)	(18.0)	(35.3)	(100.0)		

p < .05

สมมติฐานที่ 6 การศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการทดสอบสมมติฐานด้านใหญ่ๆ พบว่าผลการทดสอบปฏิเสธ (reject) สมมติฐานว่างที่ระบุว่าการศึกษาของมารดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย เพียงสองขั้นตอน แสดงว่า ระดับการศึกษาของมารดาของนิสิตนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล ($\chi^2 = 21.664$) และขั้นการประเมินทางเลือก ($\chi^2 = 13.175$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับขั้นการเกิดความต้องการ ขั้นการตัดสินใจซื้อ และขั้นความรู้สึกลังการซื้อ

กล่าวคือ มารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติต่างๆ มีสัดส่วนสูงกว่ามารดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ในขณะที่มารดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่ามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือกในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่ามารดาที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
รายขั้นตอน

(n = 450)

พฤติกรรมการ บริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของมารดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ	หรือ	และ			
		จำนวน (ร้อยละ)	เทียบเท่า จำนวน (ร้อยละ)	เทียบเท่า จำนวน (ร้อยละ)	สูงกว่า จำนวน (ร้อยละ)			
การเกิดความต้องการ	ประจำ	41	29	22	47	139	3.495	.745
		(28.9)	(29.0)	(32.8)	(33.3)	(30.9)		
	บ่อยครั้ง	92	63	43	82	280		
		(64.8)	(63.0)	(64.2)	(58.2)	(62.2)		
	นานๆครั้ง	9	8	2	12	31		
		(6.3)	(8.0)	(3.0)	(8.5)	(6.9)		
การแสวงหาข้อมูล	ประจำ	142	100	67	141	450	21.664	.010
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		
	บ่อยครั้ง	3	5	11	16	35		
		(2.1)	(5.0)	(16.4)	(11.3)	(7.8)		
	นานๆครั้ง	87	69	39	81	276		
		(61.3)	(69.0)	(58.2)	(57.5)	(61.3)		
การประเมินทางเลือก	ประจำ	52	26	17	44	139	13.175	.040
		(36.6)	(26.0)	(25.4)	(31.2)	(30.9)		
	บ่อยครั้ง	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		
	นานๆครั้ง	6	9	12	20	47		
		(4.2)	(9.0)	(17.9)	(14.2)	(10.4)		
การประเมินทางเลือก	บ่อยครั้ง	119	82	50	105	356	13.175	.040
		(83.8)	(82.0)	(74.6)	(74.5)	(79.2)		
	นานๆครั้ง	17	9	5	16	47		
		(12.0)	(9.0)	(7.5)	(11.3)	(10.4)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหาร ไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของมารดา				รวม	χ^2	p		
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี					
			หรือ	หรือ	และ					
			เทียบเท่า	เทียบเท่า	สูงกว่า					
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)					
การตัดสินใจซื้อ	ประจำ	18	20	18	30	86	7.239	.229		
		(12.7)	(20.0)	(26.9)	(21.3)	(19.1)				
	บ่อยครั้ง	117	76	47	104	344				
		(82.4)	(76.0)	(70.1)	(73.7)	(76.5)				
	นานๆครั้ง	7	4	2	7	20				
(4.9)		(4.0)	(3.0)	(5.0)	(4.4)					
ความรู้สึกลัง การซื้อ	ประจำ	142	100	67	141	450	10.901	.283		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)				
	บ่อยครั้ง	6	10	5	13	34				
		(4.2)	(10.0)	(7.4)	(9.2)	(7.5)				
	นานๆครั้ง	62	35	31	70	198				
(43.7)		(35.0)	(46.3)	(49.7)	(44.0)					
รวม	74	55	31	58	218					
	(52.1)	(55.0)	(46.3)	(41.1)	(48.5)					
รวม	142	100	67	141	450	(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)
	(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)					

p < .05

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด หรือรายข้อย่อยในแต่ละขั้นตอน พบความสัมพันธ์ที่ระดับ .01 และ .05 ในบางประเด็นในรายการต่อไปนี้ (ตารางที่ 18)

การเกิดความต้องการ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดา กับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 9 ประเด็น ไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของ มารดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การแสวงหาข้อมูล

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดา กับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า พฤติกรรมจำนวน 14 ประเด็น มี 4 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของมารดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมขึ้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สองประเด็น ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทย จากโปสเตอร์ และก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากผู้อื่น

นิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรมขึ้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทย จากแผ่นพับ/ใบปลิว

นิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาและต่ำกว่า ปริญญาตรีและสูงกว่า มีพฤติกรรมขึ้นการแสวงหาข้อมูลในระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในประเด็น ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากพนักงานขาย

การประเมินทางเลือก

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดา กับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า พฤติกรรมจำนวน 17 ประเด็น มี 3 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษามารดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมขั้นการประเมินทางเลือก ในระดับปฏิบัติต่างๆ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สองประเด็น เลือกซื้ออาหารไทยจากการบริการส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน และจากอาหารปิ่นโต

ความสัมพันธ์ทำนองเดียวกัน พบที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น เลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม

การตัดสินใจซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดา กับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 30 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษามารดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมขั้นการตัดสินใจซื้อ ในระดับปฏิบัติต่างๆ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น ส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ

ความรู้สึกหลังการซื้อ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดา กับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า พฤติกรรมจำนวน 10 ประเด็น มี 1 ประเด็น ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษามารดาของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร คือ

นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่า มีพฤติกรรมขั้นความรู้สึกลังการซื้อในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในประเด็น *เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีท่านจะกลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก*

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษามารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของมารดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ	หรือ	และ			
		เทียบเท่า	เทียบเท่า	สูงกว่า				
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การแสวงหาข้อมูล								
ได้รับข้อมูล	ประจำ	11	8	14	14	47	19.770	.019
ข่าวสารเกี่ยวกับ		(7.7)	(8.0)	(20.9)	(9.9)	(10.4)		
อาหารไทยจาก	บ่อยครั้ง	43	36	18	52	149		
โปสเตอร์		(30.3)	(36.0)	(26.9)	(36.9)	(33.1)		
	นานๆครั้ง	88	56	35	75	254		
		(62.0)	(56.0)	(52.2)	(53.2)	(56.5)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		
ก่อนซื้ออาหารไทย	ประจำ	3	6	7	17	33	19.143	.024
จะสอบถามความ		(2.1)	(6.0)	(10.4)	(12.1)	(7.3)		
คิดเห็นจากฐานพี	บ่อยครั้ง	28	31	20	39	118		
		(19.7)	(31.0)	(29.9)	(27.6)	(26.2)		
	นานๆครั้ง	111	63	40	85	299		
		(78.2)	(63.0)	(59.7)	(60.3)	(66.5)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของมารดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ	หรือ	และ			
		เทียบเท่า	เทียบเท่า	สูงกว่า				
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การแสวงหาข้อมูล								
(ต่อ)								
ได้รับข้อมูล	ประจำ	4	4	12	16	36	26.895	.001
ข่าวสารเกี่ยวกับ		(2.8)	(4.0)	(17.9)	(11.3)	(8.0)		
อาหารไทยจาก	บ่อยครั้ง	55	29	22	45	151		
แผ่นพับ/ใบปลิว		(38.7)	(29.0)	(32.9)	(32.0)	(33.6)		
	นานๆครั้ง	83	67	33	80	263		
		(58.5)	(67.0)	(49.2)	(56.7)	(58.4)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		
ก่อนซื้ออาหารไทย	ประจำ	20	11	20	24	75	22.183	.008
จะสอบถามความ		(14.1)	(11.0)	(29.8)	(17.0)	(16.7)		
คิดเห็นจาก	บ่อยครั้ง	44	40	26	44	154		
พนักงานขาย		(31.0)	(40.0)	(38.8)	(31.2)	(34.2)		
	นานๆครั้ง	78	49	21	73	221		
		(54.9)	(49.0)	(31.4)	(51.8)	(49.1)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ระดับพฤติกรรม	การศึกษาของมารดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
			หรือ	หรือ	และ			
		จำนวน	เทียบเท่า	เทียบเท่า	สูงกว่า			
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
		(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
การประเมินทางเลือก								
เลือกซื้ออาหารไทย	ประจำ	10	8	15	32	65	28.888	.001
จากการบริการสั่ง		(7.0)	(8.0)	(22.4)	(22.7)	(14.5)		
อาหารทาง	บ่อยครั้ง	27	26	12	35	100		
โทรศัพท์และส่งถึง		(19.0)	(26.0)	(17.9)	(24.8)	(22.2)		
บ้าน	นานๆครั้ง	105	66	40	74	285		
		(74.0)	(66.0)	(59.7)	(52.5)	(63.3)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		
เลือกซื้ออาหารไทย	ประจำ	2	5	10	9	26	24.099	.004
จากอาหารปิ่นโต		(1.5)	(5.0)	(14.9)	(6.4)	(5.7)		
	บ่อยครั้ง	9	12	8	14	43		
		(6.3)	(12.0)	(11.9)	(9.9)	(9.6)		
	นานๆครั้ง	131	83	49	118	381		
		(92.2)	(83.0)	(73.2)	(83.7)	(84.7)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		
เลือกซื้ออาหารไทย	ประจำ	7	1	8	17	33	21.314	.011
จากภัตตาคาร/		(5.0)	(1.0)	(11.9)	(12.1)	(7.3)		
โรงแรม	บ่อยครั้ง	21	25	17	26	89		
		(15.0)	(25.0)	(25.4)	(18.4)	(19.8)		
	นานๆครั้ง	114	74	42	98	328		
		(80.0)	(74.0)	(62.7)	(69.5)	(72.9)		
	รวม	142	100	67	141	450		
		(31.6)	(22.2)	(14.9)	(31.3)	(100.0)		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(n = 450)

พฤติกรรมกร บริโภคอาหารไทย	ระดับ พฤติกรรม	การศึกษาของมารดา				รวม	χ^2	p
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี			
		หรือ	หรือ	และ				
		เทียบเท่า	เทียบเท่า	สูงกว่า				
		จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
การตัดสินใจซื้อ								
ส่วนใหญ่จะ	ประจำ	17 (12.0)	22 (22.0)	16 (23.8)	37 (26.2)	92 (20.4)	20.511	.015
ตัดสินใจซื้ออาหาร								
ไทยที่บรรจุ	บ่อยครั้ง	53 (37.3)	37 (37.0)	31 (46.3)	57 (40.4)	178 (39.6)		
พลาสติกที่อุ่นได้ใน								
เตาอบไมโครเวฟ	นานๆครั้ง	72 (50.7)	41 (41.0)	20 (29.9)	47 (33.4)	180 (40.0)		
	รวม	142 (31.6)	100 (22.2)	67 (14.9)	141 (31.3)	450 (100.0)		
ความรู้สึกหลังการซื้อ								
เมื่อบริโภคอาหาร	ประจำ	74 (52.1)	62 (62.0)	33 (49.3)	77 (54.6)	246 (54.7)	19.068	.025
ไทยแล้วพบว่าดีจะ								
กลับไปซื้ออาหาร	บ่อยครั้ง	48 (33.8)	26 (26.0)	30 (44.7)	58 (41.1)	162 (36.0)		
ไทยนั้นอีก								
	นานๆครั้ง	20 (14.1)	12 (12.0)	4 (6.0)	6 (4.3)	42 (9.3)		
	รวม	142 (31.6)	100 (22.2)	67 (14.9)	141 (31.3)	450 (100.0)		

p < .05

สรุปปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษา โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ รายได้ของนิสิตนักศึกษา สภาพการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ดังนี้

การศึกษาของมารดา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล และขั้นการประเมินทางเลือก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 สรุปปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย				
	ขั้นการเกิดความต้องการ	ขั้นการแสวงหาข้อมูล	ขั้นการประเมินทางเลือก	ขั้นการตัดสินใจซื้อ	ขั้นความรู้สึกลหลังการซื้อ
เพศ	-	-	-	-	-
รายได้ของนิสิตนักศึกษา	-	-	-	-	-
สภาพการอยู่อาศัย	-	-	-	-	-
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-	-	-	-	-
การศึกษาของบิดา	-	-	-	-	-
การศึกษาของมารดา	-	$\chi^2 = 21.664$ (p = .010)	$\chi^2 = 13.175$ (p = .040)	-	-

p < .05

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีประเด็นข้อวิจารณ์ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการเกิดความต้องการ ขั้นตอนแสวงหาข้อมูล ขั้นตอนประเมินทางเลือก ขั้นตอนตัดสินใจซื้อ ขั้นความรู้สึกลหลังการซื้อ มีประเด็นวิจารณ์ ดังนี้

1. การเกิดความต้องการ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยขั้นตอนการเกิดความต้องการ สามลำดับแรก คือ ซื้ออาหารไทยเพราะหาซื้อง่าย เพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ และเพราะหิว ซึ่งสอดคล้องกับงานของสากล เจริญ (2537) กล่าวว่า การบริโภคอาหารของคนกรุงเทพ ส่วนใหญ่จะมีแต่การถือถุงกับข้าวกลับบ้าน เหตุผลในการเลือกบริโภคก็คือ ความสะดวกรวดเร็วและหาซื้อง่าย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญาพร เชื้อสมพงษ์ (2551: 92) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาซื้อผลิตภัณฑ์พร้อมดื่มเมื่อหิวกระหาย เพื่อสุขภาพที่ดี เพื่อสนองความต้องการจำเป็นต่อร่างกาย สะดวกต่อการบริโภค และสะดวกในการพกพา

2. การแสวงหาข้อมูล

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล สามลำดับแรก คือ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากครอบครัว และได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่เข้าถึงทุกกลุ่มโดยเฉพาะวัยรุ่น เป็นสื่อที่มีความหลากหลายมีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ โดยส่วนใหญ่วัยรุ่นมักชมโทรทัศน์เพื่อการคลายเครียดในชีวิตประจำวัน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรี วงษ์มณฑา (2541) ที่พบว่า ความต้องการของผู้บริโภคเกิดขึ้นจากการสังเกตเห็นจากโฆษณาต่างๆ ที่อยู่บนจอโทรทัศน์ ในหน้าหนังสือพิมพ์ หรือวิทยุ ล้วนแล้วแต่จะชี้ให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการทั้งสิ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เววดาว พิมพ์พันธุ์ (2549: 88) ที่พบว่า การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารจากบุคคลต่างๆ และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวจะทำให้พฤติกรรมในการบริโภคอาหารดีขึ้น

3. การประเมินทางเลือก

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยขึ้นการประเมินทางเลือก สามลำดับแรก คือ ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ ความสดและความสะอาด และเลือกซื้ออาหารไทยจากร้านทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีวีวรรณ แจ่มกิจ (2537: 5) ที่พบว่า วัยรุ่นบริโภคอาหารนอกบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะบริโภคที่สถานศึกษาเพราะเป็นวัยกำลังศึกษาอยู่ วัยรุ่นจะเลือกอาหารว่างที่มีรสชาติดี และสะดวกในการบริโภค ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริลักษณ์ สุวรรณ (2547: 72) ที่พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคที่ยึดติดในรสชาติ ลักษณะ และสีส้มของอาหารฟาสต์ฟู้ดมากกว่าที่จะคำนึงถึงคุณภาพและคุณค่าของอาหาร

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่านิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครประมาณครึ่งหนึ่ง (50.9%) ไม่เลือกซื้ออาหารไทยจากอาหารปิ่นโต อาจเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจที่ต้องเร่งรีบและแข่งขันกับเวลาทำให้โอกาสในการประกอบอาหารรับประทานเองน้อยลง จึงต้องพึ่งพาอาหารนอกบ้าน ดังนั้นการบริโภคอาหารจึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัย สะดวกในการบริโภค และพกพา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริน สาลี (2544: 85) ที่พบว่า สตรีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเรื่องการบริโภคอาหารที่บรรจุในภาชนะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเดินทางในชีวิตประจำวันของสตรีว่ามีความสะดวก และเหมาะสมเพียงใด

4. การตัดสินใจซื้อ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยขึ้นการตัดสินใจซื้อ เรียงลำดับดังนี้ ซื้ออาหารไทย โดยพิจารณาจากรสชาติ ความปลอดภัย ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย จัดตกแต่งเรียบร้อยสะอาด ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากราคา และคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา สรเสริมสมบัติ (2541) ที่พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่เลือกซื้อกาแฟกระป๋อง โดยพิจารณาจากรสชาติ คุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริลักษณ์ สุวรรณ (2547) ที่พบว่า ปัจจุบันนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ด มากกว่าอาหารไทย โดยเฉพาะรับประทานอาหารฟาสต์ฟู้ดเป็นอาหารกลางวัน และอาหารเย็น อีกทั้งยังมีพฤติกรรมการบริโภคที่ยึดติดในรสชาติ ลักษณะ และสีสันทของอาหารฟาสต์ฟู้ดมากกว่าที่จะคำนึงถึงคุณภาพและคุณค่าของอาหาร

5. ความรู้สึกหลังการซื้อ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยขึ้นความรู้สึกหลังการซื้อ สองลำดับแรก คือ เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีจะกลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก และเมื่อบริโภคอาหารแล้วพบว่ามีปัญหาจะไม่กลับไปซื้ออีก ซึ่งสุภาพ จัตุราภรณ์ (2545) กล่าวว่าผู้บริโภคจะประเมินหลังการซื้อสินค้า เพื่อลดความไม่แน่ใจที่ผู้บริโภคมีต่อการซื้อสินค้า ว่าตนเองได้เลือกถูกต้อง โดยหาเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจของตนเอง หรือชักชวนเพื่อนฝูงหรือเพื่อนบ้านให้ซื้อสินค้านั้นหรือเดียวกับตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ ปุยะกุล (2540) พบว่า นิสิต นักศึกษาเมื่อใช้เครื่องสำอางแล้วมีปัญหาจะไม่ให้ผู้อื่นซื้อสินค้านั้น และเลิกใช้ผลิตภัณฑ์ทันที

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่านิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครมากกว่าครึ่ง เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะไม่ขอเงินคืน ไม่ร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และไม่ขอเปลี่ยนจากผู้ขาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริจันทร์ อุปะละ (2551) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวไม่นำผลิตภัณฑ์ผ้าขาวเขาที่ไม่พึงพอใจกลับไปเปลี่ยนหรือคืนสินค้า อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนหรือคืนสินค้าจึงเป็นสิ่งที่ยุ่งยากและไม่คุ้มค่า

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ เพศ รายได้ของนิสิตนักศึกษา สภาพการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา พบว่ามีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ซึ่งสามารถวิจารณ์ ได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศชายมีการแสวงหาข้อมูลโดยการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากหนังสือพิมพ์ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารา ทีปะปาล (2546) ที่พบว่า ลักษณะการซื้อสินค้าของเพศหญิงจะมีความเพิลิตเพิลินกับการได้ค้นหาข้อมูล และพบเห็นสินค้าใหม่ ๆ ได้เปรียบเทียบสินค้า และมีการต่อรองราคา (bargain hunting) มีความพึงพอใจเมื่อได้ต่อรองราคาสินค้าและได้พูดคุย วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับประสบการณ์ทั่วไปที่พบเจอ

ส่วนนิสิตนักศึกษาเพศหญิงมีเลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคารหรือโรงแรม ในระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริน สาลี (2544) ที่พบว่า สตรีส่วนใหญ่จะมีบทบาทในการเลือกซื้ออาหารมากกว่าเพศชาย ไม่ว่าจะเป็นอาหารในภัตตาคารหรือโรงแรม อาหารบาทวิถี รวมทั้งบริการในรูปแบบต่างๆ

ในขณะที่นิสิตนักศึกษาเพศหญิงตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ มีระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริน สาลี (2544) ที่พบว่า สตรีส่วนใหญ่จะพิจารณาเลือกซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีสัญลักษณ์รับรองความอร่อย

นอกจากนี้ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศชายมีการตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่ขายถูก และซื้ออาหารโดยพิจารณาจากวัตถุดิบ ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง อาจเนื่องมาจากเพศชายส่วนใหญ่ไม่ชอบจับจ่ายซื้อของมากเท่ากับเพศหญิง การพิจารณาสินค้าจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ ราคา และคุณภาพของวัตถุดิบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ศิริรัตนตระกูล (2527) พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจบริโภคอาหารที่มีสาร

ปรุงแต่งของครูระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะยึดคุณค่าและราคาอาหารเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากวิทยุ และก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากรุ่นพี่ ระดับปฏิบัติต่างๆ ครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชนิ วิชาภัย บุนนาค (2540) ที่พบว่า การได้รับข้อมูลจากบุคคลเป็นการได้รับข้อมูลที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด ข้อมูลที่ได้จากคนในครอบครัวจัดว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่ใกล้ชิด ทำให้ผู้บริโภคนิยมแสวงหาข่าวสารมากที่สุดซึ่งข้อมูลที่ได้จากคนในครอบครัวจะเป็นคำแนะนำที่เป็นข้อมูลจากภายในและประสบการณ์ที่เคยใช้ผลิตภัณฑ์นั้นๆ

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทย โดยพิจารณาจากแหล่งผลิต ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,000 บาทและต่ำกว่า อาจเนื่องมาจากนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้สูง จะมีการตัดสินใจซื้อสินค้า ที่มีคุณภาพและแหล่งผลิตที่ดี และเลือกสินค้าที่มีราคาตามความเหมาะสมกับฐานะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งพร ทองใบ (2537) ที่กล่าวว่า รายได้ส่งผลให้พฤติกรรมการซื้อแตกต่างกัน คนที่มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าจากแหล่งขายต่างๆ ได้หลายระดับมากกว่าคนที่มีรายได้น้อยและมีอำนาจซื้อสูงกว่าด้วย

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทย ที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตาไมโครเวฟ ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,000 บาทและต่ำกว่า อาจเป็นเพราะว่าอาหารไทยที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตาไมโครเวฟมีราคาสูงและผู้ที่มีรายได้มากจะไม่ค่อยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการบริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลิศศิริ เตโชภักวิวัฒนกุล (2550) ที่พบว่า ผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยเมื่อเลือกซื้อของจะต้องพิถีพิถันเป็นพิเศษ ส่วนผู้ที่มีรายได้มากอาจจะไม่เสียเวลาในการซื้อมากนัก ค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคมักจะสัมพันธ์กับรายได้เสมอ

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่า มีปัญหาจะขอเงินคืน ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อาจเนื่องมาจากผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยประเมินผลิตภัณฑ์แล้วเกิดความรู้สึกผิดหวัง ซึ่งจะกลายเป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังประสบการณ์และมีอิทธิพลต่อการบริโภคในอนาคต การเปลี่ยนหรือคืนสินค้าเป็นสิ่งที่ยุ่งยากและไม่คุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริจันทร์ อุปละ (2551) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวไม่นำผลิตภัณฑ์ผ้าขาวเขาที่ไม่พึงพอใจกลับไปเปลี่ยนหรือคืนสินค้า อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนหรือคืนสินค้าจึงเป็นสิ่งที่ยุ่งยากและไม่คุ้มค่า

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมต้องการซื้ออาหารไทยเพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ มีการเลือกซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อาจเนื่องมาจากการเลือกบริโภคอาหารของวัยรุ่นมักบริโภคโดยไม่คำนึงถึงคุณค่าทางโภชนาการ และเลือกรับประทานอาหารที่มีรสชาติที่ตนเองชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ นิตถัยธรรม (2547) ที่พบว่า วัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับบิดา มารดา จะมีอิสระในการเลือกอาหารมาบริโภคเองซึ่งส่วนใหญ่จะบริโภคอาหารนอกบ้าน เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีกิจกรรมอยู่ตลอดเวลา ทำให้เป็นอุปสรรคในการสร้างบริโภคนิสัยที่ดี ซึ่งการเลือกบริโภคอาหารของวัยรุ่นมักบริโภคโดยไม่คำนึงถึงคุณค่าทางโภชนาการ

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ และก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากครอบครัว ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัว ทำให้มีเวลาทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เช่น ดูโทรทัศน์ รับประทานอาหารร่วมกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน มีพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากการซื้อตามผู้อื่น ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย ร้านใกล้บ้าน/ใกล้สถานศึกษา และซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากระยะการเก็บรักษา ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลิศศิริ เตโชภักตกุล (2550) ที่พบว่า ขนาดของครอบครัวมีผลในการกำหนดการใช้จ่ายและแบบแผนการบริโภค และขนาดของครอบครัวมีผลต่อการบริโภคอาหารตามความชอบ นักศึกษาที่มีขนาดครอบครัวเล็กสามารถเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริโภคอาหารได้ค่อนข้างมากกว่านักศึกษาที่มีขนาดครอบครัวใหญ่กว่า

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ผล

การศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญาตรีและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า อาจเนื่องมาจากบุคคลที่มีการศึกษาที่สูงกว่าอาจได้รับข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น Internet เอกสาร วารสาร

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม และบริการส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน ระดับปฏิบัติกันบ้าง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญาตรีและสูงกว่า อาจเนื่องมาจากบิดาที่มีระดับการศึกษาดำรงมีรายได้น้อย จึงทำให้มีโอกาสน้อยในการเลือกซื้ออาหารไทยในภัตตาคาร/โรงแรม และส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน เพราะการบริการประเภทนี้มีราคาค่อนข้างสูง

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่า มีปัญหาจะกลับไปซื้อที่ร้านที่ซื้อแล้วบอกปัญหา ระดับปฏิบัติกันบ้าง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า เนื่องมาจากผู้ที่มีการศึกษาน้อยอาจไม่ทราบสิทธิของผู้บริโภค

6. ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดาการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูล ระดับปฏิบัติกันบ้าง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อาจเป็นเพราะว่ามารดาที่มีการศึกษาน้อยมักมีปัญหาในขั้นการแสวงหาข้อมูล โดยเฉพาะการอ่านข่าวหรือเอกสารต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ นิตติภักตกุล (2547) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดาความรู้ระดับสูง จะทำให้ได้รับรู้ข่าวสารที่ดี

มีประโยชน์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ จึงทำให้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับนักศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีด้วย

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือก ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีและสูงกว่า อาจเนื่องมาจากรดาที่มีการศึกษาน้อยมักมีรายได้น้อยการเลือกซื้อสินค้าจึงต้องมีการประเมินทางเลือกมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ ธารารักษ์ (2549) ที่พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการศึกษาสูงมักมีรายได้สูงตามในการเลือกซื้อสินค้าสามารถซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ หรือมีราคาได้ตามความเหมาะสมกับฐานะบุคคล และวัยได้มากกว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการศึกษาน้อย

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ในรายละเอียดข้อย่อยในแต่ละขั้นตอน ผลการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม บริการส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีและสูงกว่า อาจเนื่องมาจากรดาที่มีระดับการศึกษาต่ำมักมีรายได้น้อย จึงทำให้มีโอกาสน้อยในการเลือกซื้ออาหารไทยในภัตตาคาร/โรงแรม และสั่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน เพราะการบริการประเภทนี้มีราคาค่อนข้างสูง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีอยู่ 6 มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จำนวน 450 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Chi-Square (χ^2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

นิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่ง (50%) เป็นเพศหญิง และอีกครึ่งหนึ่ง (50%) เป็นเพศชาย เกือบหนึ่งในสาม (33.1%) มีรายได้ระหว่าง 3,001-5,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ย 5,606.11 บาท รายได้ต่ำสุด 300 บาท รายได้สูงสุด 30,000 บาท มากกว่าครึ่ง (52.0%) อาศัยอยู่กับบิดา มารดา เกือบสองในสาม (62.0%) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย 4 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 2 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวสูงสุด 12 คน บิดาของนิสิตนักศึกษาเกือบหนึ่งในสาม (31.1%) มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมารดาของนิสิตนักศึกษามีการศึกษาระดับประถมศึกษาและรองลงมาระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 31.6 และร้อยละ 28.0 ตามลำดับ

พฤติกรรมการตัดสินใจบริโภคอาหารไทย

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเกิดความต้องการ
ขั้นการแสวงหาข้อมูล ขั้นการประเมินทางเลือก ขั้นการตัดสินใจซื้อ ขั้นความรู้สึกลหลังการซื้อ

การเกิดความต้องการ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ สามลำดับแรก คือ
ซื้ออาหารไทยเพราะหาซื้อง่าย (95.5 %) เพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ (95.1%)
และเพราะหิว (90.9%) เป็นประจำและบ่อยครั้ง

การแสวงหาข้อมูล

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล สามลำดับแรก คือ
ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก โทรทัศน์ (85.8%) ก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถาม
ความคิดเห็นจาก ครอบครัว (82.3%) และได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก อินเทอร์เน็ต
(68.9%) เป็นประจำและบ่อยครั้ง

การประเมินทางเลือก

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก สามลำดับแรก คือ
ซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก รสชาติ (97.6%) เลือกซื้ออาหารไทยจากร้านอาหารทั่วไป
(96.7%) และซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากความสดและสะอาด (96.2%) เป็นประจำและ
บ่อยครั้ง

การตัดสินใจซื้อ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการประเมินทางเลือก เรียงตามลำดับดังนี้ คือซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ และความปลอดภัย (96.3% และ 95.7% ตามลำดับ) ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย และจัดตกแต่งเรียบร้อยสะอาด (94.6% และ 93.8% ตามลำดับ) ราคา และคุณภาพมาตรฐาน (93.4% และ 90.0% ตามลำดับ) เป็นประจำ และบ่อยครั้ง

ความรู้สึกลังการซื้อ

จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่ง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นความรู้สึกลังการซื้อ สองลำดับแรก คือ เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีจะกลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก (54.7%) และเมื่อบริโภคอาหารแล้วพบว่ามีปัญหาจะไม่กลับไปซื้ออีก (53.6%) เป็นประจำ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ รายได้ของนิสิตนักศึกษา สภาพการอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดาของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ได้แก่ ขึ้นการเกิดความต้องการ ขึ้นการแสวงหาข้อมูล ขึ้นการประเมินทางเลือก ขึ้นการตัดสินใจซื้อ และขึ้นความรู้สึกลังการซื้อ ผลการศึกษามีดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขึ้นการเกิดความต้องการ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภค ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศชาย มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากหนังสือพิมพ์ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศหญิง มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือกอาหารไทยจากภัตตาคารหรือโรงแรม ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศหญิง มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ ซื้ออาหารไทยที่บรรจุพลาสติกหรือถาดโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร และบรรจุถุงพลาสติก ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาเพศชาย มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่ขายถูก และซื้อโดยพิจารณาจากวัตถุดิบ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นความรู้สึกลังการซื้อ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย ขั้นการเกิดความต้องการ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการ
 แสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่า
 นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูล
 ข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากวิทยุ และก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากรุ่นพี่
 ระดับปฏิบัติทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้
 5,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือกซื้ออาหารไทยจากอาหารปิ่นโต ระดับปฏิบัติ
 นานๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษา กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 5,001
 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีผู้ที่มีชื่อเสียงเคยมาซื้อไป
 รับประทาน ในระดับปฏิบัติทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-5,000
 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทย
 โดยพิจารณาจากแหล่งผลิต และส่วนใหญ่จะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตา
 ไมโครเวฟ ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 7,000 บาทและต่ำกว่า
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากระยะเวลาการเก็บรักษา ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-7,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนิสิตนักศึกษากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
ขั้นความรู้สึกลังการซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า มีพฤติกรรมความรู้สึกหลังการซื้อเมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะขอเงินคืน ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,000 บาทและต่ำกว่า และมีรายได้ 7,001 บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมความรู้สึกหลังการซื้อเมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ 3,001-7,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
ขั้นการเกิดความต้องการ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมการเกิดความต้องการซื้ออาหารไทยเพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ และก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากครอบครัว ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว
 มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือกซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ
 มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมการประเมิน
 ทางเลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิต
 นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว
 มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากตราหือ และซื้ออาหารไทยจากร้านที่มี
 ตรารับรองความอร่อย ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา
 มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว มีพฤติกรรมการ
 ตัดสินใจซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากรสชาติ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิต
 นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการตัดสินใจ
 ซื้ออาหารไทยที่บรรจุภาชนะพลาสติกหรือภาชนะโฟมหุ้มพลาสติกห่ออาหาร ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง
 มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ/ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการตัดสินใจ
 ซื้ออาหารไทยที่บรรจุถุงพลาสติก ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่พัก
 อาศัยอยู่กับเพื่อน บ้านเช่า/หอพัก พักคนเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการอยู่อาศัยกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
ขั้นความรู้สึกลหลังการซื้อ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ไทย ขั้นการเกิดความต้องการ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ไทย ขั้นการแสวงหาข้อมูล ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ไทย ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน
มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือกซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากซื้อตามผู้อื่น ระดับปฏิบัติเป็น
ประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ไทย ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน
มีพฤติกรรมการตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย ร้านใกล้บ้าน/ใกล้
สถานศึกษา และซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากระยะการเก็บรักษา ระดับปฏิบัติเป็นประจำ
มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป มีพฤติกรรมการตัดสินใจ
ซื้ออาหารไทยที่บรรจพลาสติกอุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูง
กว่านิสิตนักศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-4 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ไทย ขั้นความรู้สึกลหลังการซื้อ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการเกิดความต้องการ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรมการเกิดความต้องการซื้ออาหารไทยเพราะต้องการอนุรักษ์อาหารไทย ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโทรทัศน์ ระดับปฏิบัติเป็นประจำ มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาและอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากแผ่นพับ/ใบปลิว ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าและต่ำกว่า มีพฤติกรรมการประเมินทางเลือกซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม และเลือกซื้ออาหารไทยจากบริการส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน ระดับปฏิบัติหลายๆครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการ
 ตัดสินใจซื้ออาหารไทยจากร้านที่มีผู้ที่มีชื่อเสียงเคยมาซื้อไปรับประทาน ระดับปฏิบัติกันๆ ครั้ง
 มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .01

5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรม
 ความรู้สึกหลังการซื้อเมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะกลับไปร้านที่ซื้อแล้วบอก
 ปัญหาที่พบ ระดับปฏิบัติกันๆ ครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับ
 มัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการเกิดความต้องการ ไม่พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย
 ขั้นการแสวงหาข้อมูล พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรม
 การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากโปสเตอร์ และก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถาม
 ความคิดเห็นจากรุ่นพี่ ระดับปฏิบัติกันๆ ครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษา
 ระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรม
 แสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจากแผ่นพับ/ใบปลิว ระดับปฏิบัติกันๆ ครั้ง มีสัดส่วน
 สูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า และปริญญาตรีและสูงกว่า มีพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลก่อนซื้ออาหารไทยจะสอบถามความคิดเห็นจากพนักงานขาย ระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมบริโภคอาหารไทย
ขั้นการประเมินทางเลือก พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมประเมินทางเลือกซื้ออาหารไทยจากการบริการสั่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน และจากอาหารปิ่นโต และซื้ออาหารไทยจากภัตตาคาร/โรงแรม ระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมบริโภคอาหารไทย
ขั้นการตัดสินใจซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมตัดสินใจซื้ออาหารที่บรรจุพลาสติกที่อุ่นได้ในเตาไมโครเวฟ ระดับปฏิบัติงานทุกครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของมารดากับพฤติกรรมบริโภคอาหารไทย
ขั้นความรู้สึกหลังการซื้อ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดาการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่า มีพฤติกรรมความรู้สึกหลังการซื้อเมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดีจะกลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก ระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง มีสัดส่วนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารไทยดังนี้

1. จากการศึกษ พบว่า นิสิตนักศึกษามากกว่าครึ่งเล็กน้อย มีพฤติกรรมการซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจากคุณค่าทางโภชนาการ และคุณภาพมาตรฐาน ในระดับปฏิบัติเป็นประจำ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามควรมีการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยโดยพิจารณาจากคุณค่าทางโภชนาการ และคุณภาพมาตรฐานในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดให้มีการเผยแพร่พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยที่ถูกต้องเหมาะสม หรืออาจสอดแทรกเนื้อหาในรายวิชาที่เรียนหรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์ส่งเสริมให้มีการคำนึงถึงคุณภาพมาตรฐานของอาหารไทยเพิ่มมากขึ้น โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ เพราะปัจจุบันสื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อนิสิตนักศึกษาหรือกลุ่มวัยรุ่นซึ่งถือได้ว่าสื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยโดยพิจารณาจากคุณค่าทางโภชนาการ และคุณภาพมาตรฐานให้เพิ่มมากขึ้น

2. จากการศึกษ พบว่า นิสิตนักศึกษามากกว่าครึ่ง มีพฤติกรรมเมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหาจะไม่ร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และไม่ขอเงินคืน ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมของผู้บริโภคที่ควรปฏิบัติ ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

2.1 สถาบันการศึกษาควรจัดให้มีรายวิชาเรียนเกี่ยวกับสิทธิผู้บริโภคหรือสอดแทรกเนื้อหาดังกล่าวในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภคให้เพิ่มมากขึ้น โดยผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ แผ่นพับ และใบปลิว ซึ่งถือได้ว่าสื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารไทยให้ดีขึ้น

3. จากการศึกษา พบว่า นิสิตนักศึกษาประมาณครึ่งหนึ่ง ซื้ออาหารไทยจากร้านที่ใกล้บ้าน/ใกล้สถานศึกษา โดยปกตินิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะรับประทานอาหารกลางวันในสถาบันการศึกษา ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรจัดให้มีการบริการอาหารไทยที่มีคุณภาพ และมาตรฐานมาจัดจำหน่าย ในร้านอาหาร หรือโรงอาหารของสถาบันการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้บริโภคอาหารไทยที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาด และปลอดภัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กลุ่มข้าราชการและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ เพราะพฤติกรรมการบริโภคของประชากรแต่ละกลุ่มอาจมีปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยที่แตกต่างกัน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย โดยใช้เครื่องมือและเทคนิคการรวบรวมข้อมูลแบบอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และมีความเที่ยงตรงมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อให้สถาบันศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน
4. ศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่สามารถอธิบายถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยดีขึ้น เช่น ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับอาหารไทย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรณีการ์ นิตติภักขธรรม. 2547. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพของ
นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กระทรวงสาธารณสุข. 2550. อนามัยก่อนวัยเรียนวัยรุ่น (Online). http://www.healthymanual.com/food.asp?content_id=818, 19 มิถุนายน 2550.

กิ่งพร ทองใบ. 2537. ตลาดและพฤติกรรมการซื้อ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

กองโภชนาการ กรมอนามัย. 2549. กินอาหารครบ 5 หมู่เพื่อสุขภาพที่ดี (Online).
<http://www.or/cic/c017.htm>, 19 มิถุนายน 2550.

กอบแก้ว นาจพินิจ. 2542. อาหารไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

กุลวดี รัศมีวิจารณ์. 2539. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขนิษฐา พูนผลกุล. 2546. เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการพัฒนาผู้ประกอบการอาหารไทยมือ
อาชีพ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฉวีวรรณ แจ่มกิจ. 2537. รูปแบบการบริโภคอาหารและคุณค่าทางโภชนาการของอาหารวัยรุ่นใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชิตฤทัย อัมมายะสุนทร. 2544. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจานด่วน: กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนุดร ชาญวิรวงศ์. 2541. พฤติกรรมการบริโภคอาหารฟาสต์ฟู้ดจากต่างประเทศของกลุ่ม เชนเนอร์ชั้นเอ็กซ์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตติพร เพ็งวัน. 2549. ภาวะโภชนาการพฤติกรรมการบริโภคและคุณค่าทางโภชนาการของตำรับ อาหารพื้นบ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยแครง-คลองพิศ จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ดารา ทีปะปาล. 2546. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: รุ่งสาส์นการพิมพ์.

ดำรงศักดิ์ ชัยสนธิ และก่อเกียรติ วิริยะเกียรติพัฒนา. 2543. พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วังอักษร.

ทองหยอด (นามแฝง). 2548. การกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย. นิตยสารหญิงไทย (15 กรกฎาคม 2548): 23.

ทัศนีย์ โรจนไพบูลย์. 2546. เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการพัฒนาผู้ประกอบการอาหารไทย มีอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นงลักษณ์ ธารารักษ์. 2549. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผ้าไหมสุรินทร์ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศิลปศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นรินาม. 2551. อาหารไทย. (Online). <http://th.kapook.com/%E0%B8%AD%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>, 17 มกราคม 2551.

บิสิเนสไทย. 2546. **เด็กรุ่นใหม่เมินอาหารไทย.** (Online). http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=406262_VIP%.20Varietes. 19 มิถุนายน 2550.

บุญญาพร เชื้อสมพงษ์. 2551. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจบริโภคผลิตภัณฑ์พร้อมดื่มของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตรศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปิยธิดา ลิขิตถาวร. 2545. **พฤติกรรมการบริโภคนมถั่วเหลืองพร้อมดื่มยูเอชทีในกรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปัญญา สรเสริมสมบัติ. 2541. **กลยุทธ์ทางการตลาดของกาแฟกระป๋องในกลุ่มนักศึกษา**
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรพิมล เผ่าภูรี. 2546. **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าไทยของนิสิต**
นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเกษตรศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาริน สาลี. 2544. **ความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการบรรจุ การบริการ และการสุขาภิบาลของ**
อาหารไทยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเกษตรศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ราตรี วิสุทธารมณ. 2535. **คู่มือการเรียนการสอนวิชาอาหารไทย.** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี. (อัดสำเนา)

เลิศศิริ เตโชภักวัฒนกุล. 2550. **ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของ**
นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตรศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิกิพีเดีย. 2550. **อาหารไทย**. (Online). <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>, 19 มิถุนายน 2550.

แหวดดาว พิมพันธ์ดี. 2549. **พฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของผู้บริโภคในร้านอาหารตามสั่ง: กรณีศึกษาร้านบุญมีโภชนา อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริจันทร์ อุปละ. 2551. **พฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ผ้าขาวขาของนักท่องเที่ยวในอำเภอเมือง เชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศิริลักษณ์ สิ้นขวาลย์. 2533. **การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารบำบัดโรค**. ม.ป.ท.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2538. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวิสิทิพัฒนา.

ศุภร เสรีรัตน์. 2545. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ.อาร์.บิซิเนสเพรส.

สมพร ศิริรัตนตระกูล. 2527. **การรับข่าวสารและพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจบริโภคอาหาร กรุงเทพมหานคร**. รายงานการศึกษาวิจัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. น. 46-54.

สมาน ดอกกุหลาบ. 2546ก. **ทัศนคติของพ่อครัวไทยที่มีต่อความนิยมอาหารไทยในโรงแรม เขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2546ข. **ทัศนคติของพ่อครัวไทยที่มีต่อความนิยมอาหารไทยในโรงแรม เขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง ประพิน ด่านพาณิชย์. 2533. **อาหารไทย**. ราชภัฏสวนดุสิต. (อัครา เนา)

สาเกต เจริญ. 2537. “จานด่วน สารพัดพิษ”. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพฯธุรกิจ. (21 พฤษภาคม 2537): 4

ศิริลักษณ์ สุวรรณ. 2547. **ความรู้และพฤติกรรมการบริโภคสมุนไพรในอาหารไทยของนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

สุพรรณิ แยมสี. 2545. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกบริโภคผักปลอดสารพิษของผู้บริโภค ในกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีเขตจตุจักร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

สุภาพ นิตราภรณ์ และ พูนศิริ วัจนะภูมิ. 2545. **ประมวลสาระชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ครอบครัว หน่วยที่ 5 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวกับการตัดสินใจของผู้บริโภค. นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**

สุภาพ นิตราภรณ์. 2545. **ประมวลสาระชุดวิชาเศรษฐศาสตร์ครอบครัว หน่วยที่ 6 เศรษฐศาสตร์ครอบครัวกับการตัดสินใจของผู้บริโภค. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**

_____. 2550. **เอกสารประกอบการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางคหกรรมศาสตร์ศึกษา. ภาควิชาอาชีพศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อ้างถึง R. V. Krejcie and D. W. Morgan, 1970. Educational and Psychological Measurement. 30 (1970): 607- 610. (อัคราณา)**

สุวัฒนา เลียบวัน. 2542. **อาหารท้องถิ่นไทย ภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).**

เสรี วงษ์มณฑา. 2541. **การส่งเสริมการขาย. กรุงเทพมหานคร: วีระฟิล์ม และโซเท็กซ์ จำกัด.**

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2548. **ภูมิปัญญาไทย อาหารไทย อาหารเพื่อสุขภาพ** (Online). <http://www.siamhrm.com/webdir/index.php?action=/ink&id=18&page=5-183k> htm, 19 มิถุนายน 2550.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550. **มหาวิทยาลัยของรัฐ**. (Online). www.nua.go.th, 15 มกราคม 2550.

เสาวนีย์ ปุยะกุล. 2540. **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเรื่องสำคัญของนิสิต นักศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตรศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อบเชย อิ่มสบาย. 2539. **ตำรับอาหารว่างไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงแดด.

อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัญชนี วิษยาภัย บุญนาค. 2540. **การแสวงหาข่าวสาร ทักษะคติ และพฤติกรรมผู้บริโภค ผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัยรัตน์ ยี่สุนเทศ. 2546. **พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคใน กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์

ที่ ศธ 0513.11501/

สำเนา

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ

มิถุนายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน

ด้วยนางสาวเกษรินทร์ คีอำมาตย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน
กรุงเทพมหานคร” ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ.ดร. ชีพสุมน	รังสยาธร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผศ.ดร. นฤมล	ศราภพันธุ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าวนิสิตจำเป็นต้องได้ รับการตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยให้มีความ
สมบูรณ์และถูกต้อง ในการนี้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ ความสามารถ และ
เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยโดยตรง จึงใคร่เรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่จะให้คำปรึกษาแนะนำ
ในการตรวจสอบแก้ไขเพื่อนำเครื่องมือที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนที่
จะนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

(รศ. ดร. พีรพงศ์ ทิพนาค)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ที่ ศธ 0513. /

สำเนา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตู้ ปณ. 1104 ปทฝ. เกษตรศาสตร์

จตุจักร กรุงเทพฯ 10903

มิถุนายน 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

ด้วยนางสาวเกษรินทร ดีอำมาตย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา คหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์
กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร”
ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ.ดร. ชีพสุมน	รังสยาธร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผศ.ดร. นฤมล	ศราธพันธุ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องทำการทดลองเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์จาก
นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่ นางสาวเกษรินทร ดีอำมาตย์ และ
ขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ชีระกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2942-8445-50

โทรสาร 0-2942-8445-50 ต่อ 206

ที่ ศธ 0513. /

สำเนา

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร

กรุงเทพฯ

กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวเกษรินทร์ คืออำมาตย์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา คหกรรมศาสตรศึกษา
ภาควิชาอาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์
กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร”
ภายใต้การควบคุมของ

1. ผศ.ดร. ชีพสุมน	รังสยาธร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผศ.ดร. นฤมล	ศราภรณ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์จากนิสิต
นักศึกษาโดยการตอบแบบสอบถาม และสัมภาษณ์เพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์
ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นางสาวเกษรินทร์ คืออำมาตย์ และ
ขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ธีระกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2942-8445-50

โทรสาร 0-2942-8445-50 ต่อ 206

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ ลิ้มสุวรรณ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ สิริพันธุ์ จุลกรังคะ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นนทลี พรธาดาวิทย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐใน
กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ เป็นแนวทางให้สถาบันการศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการบริโภคอาหารไทยที่ถูกต้อง

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลทุกอย่างจะเก็บเป็นความลับไม่มีการเผยแพร่เป็นรายบุคคลหรือไม่มีการระบุชื่อผู้ใด จะใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นางสาวเกษรินทร ดีอำมาตย์
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตรศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหรือเติมข้อความให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. รายได้ของนิสิต บาท/เดือน

3. สภาพการอยู่อาศัย

- () บิดามารดา
- () บิดา
- () มารดา
- () ญาติ/ผู้ปกครอง
- () เพื่อน
- () บ้านเช่า/หอพัก
- () พักคนเดียว
- () อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. จำนวนสมาชิกครอบครัว (รวมตัวท่าน) คน

5. การศึกษาของบิดา

- () ประถมศึกษา
- () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี (โปรดระบุ)

6. การศึกษาของมารดา

- () ประถมศึกษา
- () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
- () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่ท่านปฏิบัติจริงเพียงข้อ
ละ 1 ระดับเท่านั้น ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ปฏิบัติเป็นประจำ	=	ปฏิบัติทั้ง 7 วัน
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	=	ปฏิบัติทั้ง 4-6 วันใน 1 สัปดาห์
ปฏิบัตินานๆครั้ง	=	ปฏิบัติทั้ง 1-3 วันใน 1 สัปดาห์
ไม่ปฏิบัติเลย	=	ไม่ปฏิบัติเลยใน 1 สัปดาห์

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ปฏิบัติ เป็น ประจำ	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ นานๆครั้ง	ไม่ปฏิบัติ เลย
ความต้องการ				
ท่านซื้ออาหารไทย.....				
1. เพราะเป็นอาหารประจำชาติ				
2. เพราะหิว				
3. เพราะคุ้นเคยกับรสชาติแบบไทยๆ				
4. เพราะเห็นโฆษณาในสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์				
5. เพราะต้องการอนุรักษ์อาหารไทย				
6. เพราะเป็นอาหารที่มีส่วนประกอบ ของสมุนไพรที่เป็นประโยชน์ต่อ ร่างกาย				
7. เพราะเป็นอาหารที่มีการปรุงแต่ง อย่างประณีตบรรจง				
8. เพราะหาซื้อง่าย				
9. เพราะมีกลิ่นหอม				

พฤติกรรมกรบริโภคอาหารไทย	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
<u>แสวงหาข้อมูล</u>				
ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหารไทยจาก...				
1. โทรทัศน์				
2. วิทยุ				
3. หนังสือพิมพ์				
4. นิตยสาร				
5. อินเทอร์เน็ต				
6. งานจัดแสดงสินค้า				
7. ป้ายโฆษณา				
8. ไปสเตอร์				
9. แผ่นพับ/ใบปลิว				
ก่อนซื้ออาหารไทยท่านจะสอบถามความคิดเห็นจาก...				
1. กลุ่มเพื่อน				
2. ครอบครัว				
3. เพื่อนบ้าน				
4. รุ่นพี่				
5. พนักงานขาย				
<u>การประเมินทางเลือก</u>				
ท่านซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก.....				
1. ราคา				
2. คุณค่าทางโภชนาการ				
3. ความสดและสะอาด				
4. รสชาติ				
5. ความสุขทางใจ				
6. ชื่อตามผู้อื่น				

พฤติกรรมการบริโภคอาหารไทย	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
การประเมินทางเลือก (ต่อ)				
7. ความสะดวกในการซื้อ				
8. ความประณีตสวยงาม				
ท่านเลือกซื้ออาหารไทยจาก.....				
1. ร้านอาหารทั่วไป				
2.ภัตตาคาร/โรงแรม				
3. อาหารจานด่วนในห้างสรรพสินค้า				
4. ร้านอาหารในห้างสรรพสินค้า				
5. ร้านค้าประเภทสะดวกซื้อ				
6. การบริการส่งอาหารทางโทรศัพท์และส่งถึงบ้าน				
7. อาหารบาทวิถีประเภทรถเข็น หาบเร่ แผงลอย				
8. ตลาดนัด หรือตลาดสด				
9. อาหารปิ่นโต				
การตัดสินใจซื้อ				
ท่านตัดสินใจซื้ออาหารไทยจาก.....				
1. ร้านที่มีให้เลือกหลากหลาย				
2. ร้านตกแต่งสวยงาม ดึงดูด				
3. จัดตกแต่งเรียบร้อย สะอาด				
4. จากร้านที่เพื่อนแนะนำ				
5. จากร้านที่ครอบครัวแนะนำ				
6. ร้านใกล้บ้าน / ใกล้สถานศึกษา				
7. ร้านที่มีตรารับรองความอร่อย เช่น แม่ช้อยนางรำ				
8. ร้านที่มีผู้ที่มีชื่อเสียงเคยมาซื้อไปรับประทาน				

พฤติกรรมกรบริโภคอาหารไทย	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)				
9. ร้านที่มีคนซื้อ/รับประทานมาก				
10.ร้านที่ขายถูก				
ท่านซื้ออาหารไทยโดยพิจารณาจาก.....				
1. วัตถุดิบ				
2. ส่วนผสม				
3. วิธีการทำ				
4. ตรายี่ห้อ				
5. แหล่งผลิต				
6. ราคา				
7. รสชาติ				
8. กลิ่น				
9. สี				
10. คุณค่าทางโภชนาการ				
11. คุณภาพมาตรฐาน				
12. ระยะเวลาเก็บรักษา				
13. ความปลอดภัย				
ส่วนใหญ่ท่านจะตัดสินใจซื้ออาหารไทยที่บรรจุ.....				
1. ภาชนะพลาสติกหรือภาชนะโฟมหุ้มพลาสติก				
ห่ออาหาร				
2. พลาสติกที่อุ่นได้ในเตาอบไมโครเวฟ				
3. ถุงพลาสติก				
4. กล่องกระดาษเคลือบพลาสติก				
5. ขวดแก้วหรือขวดพลาสติกใสชนิดแข็ง				
6. กระป๋องโลหะ				

พฤติกรรมกรบริโภคอาหารไทย	ปฏิบัติเป็นประจำ	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ปฏิบัตินานๆครั้ง	ไม่ปฏิบัติเลย
การตัดสินใจซื้อ (ต่อ)				
7. ใ้บตอง				
ความรู้สึกหลังซื้อ				
เมื่อท่านบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่าดี				
ท่านจะ.....				
1. กลับไปซื้ออาหารไทยนั้นอีก				
2. บอกผู้อื่นให้ซื้อตาม				
เมื่อบริโภคอาหารไทยแล้วพบว่ามีปัญหา				
ท่านจะ.....				
3. ไม่กลับไปซื้ออีก				
4. บอกไม่ให้ผู้อื่นซื้อ				
5. กลับไปที่ร้านที่ซื้อแล้วบอกปัญหาที่พบ				
6. กลับไปสอบถามผู้ขาย				
7. เลิกซื้ออาหารไทยนั้นเลย				
8. ขอเงินคืน				
9. ขอเปลี่ยนจากผู้ขาย				
10. ร้องเรียนสำนักงานคณะกรรมการ				
คุ้มครองผู้บริโภค				

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาวเกษรินทร์ ดีอำมาตย์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	10 มีนาคม 2525
สถานที่เกิด	จังหวัด นครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	คหกรรมศาสตรบัณฑิต (คหกรรมศาสตรศึกษา- ศึกษาศาสตร์คหกรรม ทั่วไป) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรนอก
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน